

21 28.11.2012

KIRKKO & KOTI

Vakaumuksesta ei saa
rangaista, sanoo
piispa Jari Jolkkonen

→ 8

Kovanaama vaihtoi johtajaa

→ keskiaukeama

AJANKOHTAISTA

Keskuseurakuntatalon kohtaloa pohditaan

Juankoski saa pitää virastotalonsa.

Keskuseurakuntataloa kaavaillaan vanhusten asunnoiksi.

Juankosken seurakuntatalo pelastuu pois Kuopion seurakuntayhtymän myyntilistalta. Sinne ehdotetaan siirrettäväksi Järvi-Kuopion seurakunnan toimistot, jotka nyt ovat sijoittuneet Riistavedelle.

Juankosken entinen vuonna 1959 valmistunut pappila on laajennettu ja korjattu toimistorakennukseksi vuonna 2004. Talossa ovat myös arkistotilat.

Muutos koskee virastoja. Järvi-Kuopion seurakunnan pääkirkkona säilyy edelleen Riistaveden kirkko. Vuoden 2013 alusta myös jumalanpalvelusajat Järvi-Kuopiossa muuttuvat.

Tällä hetkellä meneillään on neuvottelu Männistön vanhan kirkon myynnistä katoli-

selle kirkolle. Kirkon ylläpitokulut ovat 32 000 euroa vuodessa.

Kiinteistöstrategiassa on tehty selvitys myös Keskuseurakuntatalon tulevaisuudesta. Tontin omistaa seurakuntayhtymä. Talo on rakennettu vuonna 1979.

Tulevaisuuden vaihtoehtoina ovat selvityksen mukaan talon myynti, osan rakennuksen muuttaminen vanhusten palveluasunnoiksi tai asemakaavamuutos ja koko kiinteistön muuttaminen palveluasunnoiksi. Asuntoja tulisi tuolloin 80.

Keskuseurakuntataloon sisältyy myös vaatimus kaavnmukaisista 104 autopaikasta. Tällä hetkellä lykkäystä on myönnetty 52 autopaikasta, jotka seurakunta on sitoutunut lunastamaan Vuorikadun pysäköintilaitoksesta syksyyn 2013 mennessä.

Sisäilmaongelmia ja kosteusvaurioita

Ensi vuonna toteutettavista investoinneista suurin on Alavan kirkon peruskorjaus, jo-

Kuopion Työterapinen yhdistys on kiinnostunut Inkilänmäen seurakuntatalon ostamisesta. Talo on rakennettu vuonna 1983.

hon on varattu 1,6 miljoonaa euroa. Tuusniemen seurakuntatalon korjaukseen on varattu 300 000 euroa, ja Vehmasmäen kappeliin puoli miljoonaa. Krematorion korjaus ja lisärakentaminen toteutetaan lainarahoit.

Sisäilmaongelmat ovat lisänneet kiinteistöjen korjaustarvetta.

Vuoden 2013 investoinnit ovat yhteensä 3,1 miljoonaa, vuonna 2014 rahoitus on neljä miljoonaa. Suunnittelukauden 2013 – 2022 arvioidut investoinnit ovat 21 miljoonaa euroa.

Kuopion seurakuntayhtymällä on kirkkoseurakuntakeskuksia 17, seurakuntataloja 19,

kappeleita on kuusi ja leirikeskuksia viisi. Ensi vuoden alusta Nilsii liittyy Järvi-Kuopion alueseurakunnaksi.

Ensi vuoden alusta Järvi-Kuopio on Kuopion seurakuntayhtymän toiseksi suurin. Suurimpana säilyy Kallaveden seurakunta. Yhtymän pienin on Männistön seurakunta.

Kiinteistöstrategian päivitys oli yhteisen kirkkoneuvoston hyväksyttävänä viime maanantaina.

LAHJA PYYKÖNEN

PYSÄKILLÄ

Odottajat

Miten kauan? Vieläkö monta päivää? Koskeeko kuolema?

Sunnuntai-iltapäivä saatto-osastolla on hiljainen. Aamupäivän raportti on annettu ja kohta hoitajat vaihtavat vuoroa.

Heti ovesta tullessa ikkunalaudalla on enkelikynttilä. Jos siinä olo valo, kulkija tietää, että kuolema on hiljakoin vierailut osastolla. Yhden odottajan vuoro lähtee on tullut.

Nyt valoa ei ole.

Täällä odotetaan kuolemaa, vaikkei siitä päivittäin ääneen puhutakaan. Kahdeksanpaikkaisen osaston potilaista useimmat ovat syöpään sairastuneita. Kun saattohoitopäätös tehdään, ollaan jo lopullisen lähdön eteisaulassa.

Ovessa lukee Osasto 6. Tähän tuloa myös pelätään eivätkä kaikki halua tänne. Tämä on Kuopion kaupungin Harjulan sairaalan saattohoidon osasto.

Vapaaehtoisia vierelle ja lähelle

”Tämä on ammatillisesti herkkää työtä, jossa kasvaa hoitajana. Saattamista. Työ on erilaista kuin akuutilla puolella”, sanoo 38-vuotias lähihoitaja **Maarit Turunen**. Hän sanoo olevansa kutsumusammattissaan. Heti opiskelujen jälkeen Turunen hakeutui vanhustyöhön. ”Heillä on rikas elämä, ja paljon kerrottavaa.”

”Mutta kysymykseen siitä, milloin elämä loppuu, ei löydy vastausta.” Turusen mukaan omaisille tämä on kipeämpi asia kuin sairastuneelle itselleen.

Kahdeksanpaikkainen saattohoito-osasto Kuopiossa avattiin syksyllä 2011 Suomen kaupungista ensimmäisenä. Aiemmin saattohoitopotilaita hoidettiin eri sairaaloiden osastoilla.

Kotona hoidettaville osasto on saattohoidon tukiyksikkö. Osastolle voi tulla, mikäli tilanne kotona käy liian vaikeaksi.

Pohjois-Savon syöpäyhdistys on kouluttanut saattohoitoon vapaaehtoisia tukihenkilöitä. Myös Kuopion ev.lut. seurakuntien sairaalasienhoito tarjoaa osastolle koulutettuja vapaaehtoisia.

Yhteistyö vapaaehtoisten kanssa on Kuopiossa uutta, eikä se vielä ole päässyt käyntiin. Osasto on valmis ottamaan vapaaehtoisia potilaan vierelle lukemaan, olemaan tai pitämään kädessä. Vapaaehtoinen tukihenkilö on myös omaisia varten.

”Vieraalle ihmiselle kertominen saattaa joskus olla helpompaa kuin läheiselle”, Turunen rohkaisee.

Levolliset viimeiset vaiheet

Saattohoidon osastolla keskitytään olennaiseen. Turhat tutkimukset on jo karsittu, koska potilas ei tule tänne siksi, että hän paranisi.

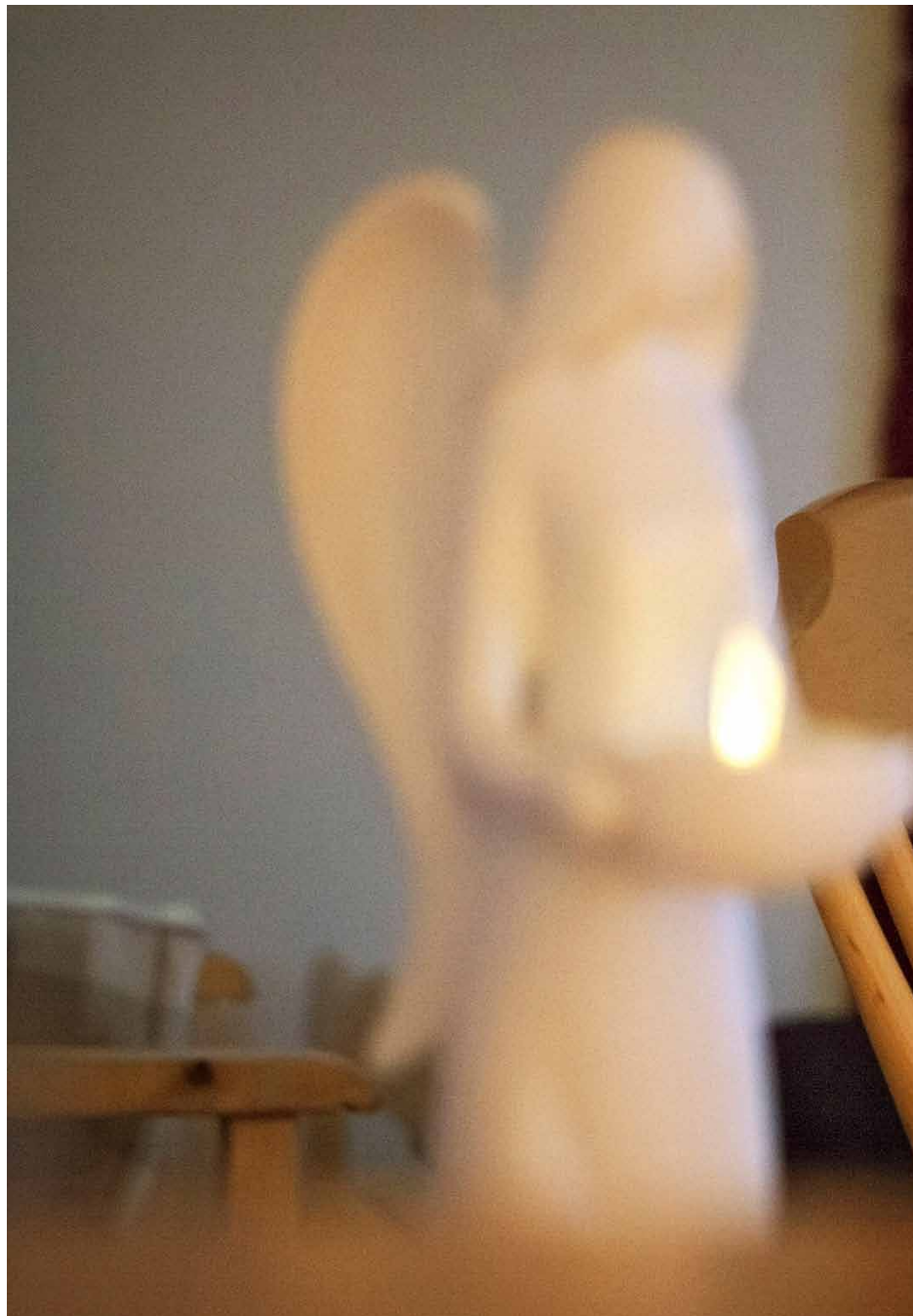
Maarit Turunen sanoo tärkeimpänä olevan sen, että kivut saadaan pois. ”Se kyllä pysytään tekemään”, hän vakuuttaa. Myös rankat syöpäkivut ovat taltutettavissa. ”Kivut pelottavat kuolevaa eniten”, Turunen sanoo.

Sitten annetaan asentohoitoa tai hierontaa, keskustellaan ja pidetään kädestä jos potilas niin tahtoo. ”Silloin potilas jaksaa keskittyä myös elämän loppuhetkiin. Me pystymme turvaamaan hyvän ja levollisen elämän ilman kipuja niiksi hetkiksi, jotka ovat jäljellä. Yksin emme jätä.”

”Toivo saattaa elää viimeiseen asti. Mutta monet ovat jo sinuja kuoleman kanssa ja toivovat pois pääsyä. Omaiselle irtipäästäminen on vaikeampaa. Kysellään sitä, onko lääkitystä tarpeeksi vai liian vähän.”

Omaisiet voivat olla saattohoito-osastolla milloin vain, yöpyäkin. ”Potilaalle tuo rauhallisuutta se, että omainen on lähellä”, Turunen on huomannut.

Ahdistusta ja levottomuuttakin on silloin kun potilas ei osaa ilmaista kipujaan

Maarit Turunen tekee paljon kymmenen tunnin yövuoroja, ja näkee kuolemaa. Usein kuolema syystä tai toisesta tapahtuu yöllä. ”Se on surullinen hetki, mutta melkein aina rauhallinen ja kaunis hetki. Kun kivut ovat poissa, kuolema on hyvä.”

Ammatti-ihminen tunnistaa merkkejä, ja ilmoittaa omaisille myös yöllä jos niin on sovitettu. Tajuttomuus ennakoii lähtöä, sitten hengitys muuttuu huokailuksi, kunnes tulee se viimeinen huokaus. Kuolinkorahduksia kuullaan vain elokuvissa.

”Kun kivut ovat poissa, kuolema on hyvä. Annamme omaisille aikaa hyvästellä

PÄÄKIRJOITUS

Kaupantekoa vakaumuksella

Kissan nosti nyt pöydälle Kuopion piispa. Ajankohtakin oli mitä sopivin. Seurakunnissa päätetään ensi vuoden talousarvion ja myös lähetysjärjestöille annettavista avustuksista.

Piispa Jari Jolkkonen kantaa huolta kirkon sisäisestä ykseydestä. Ykseys natisee hänen mielestään seurakuntien lähetysjärjestöille jakamien budjettivarojen kohdalla silloin kun perusteina käytetään naispappeutta tai järjestön suhtautumista seksuaalivähemmistöihin.

Opillisten ja eettisten kysymysten asettaminen rahanjaon perusteiksi eivät piispan mielestä kuulu luottamushenkilöitten toimivallan piiriin. Vakaumuksella ei saa tehdä kauppaa.

Piispa puhalsi kauan kyteneen hiilloksen tuleen, ja näin hän vauhdittaa lähetysjärjestöjen työn arviointia. Mikäli järjestön toiminnassa havaitaan väärinkäytöksiä, virallisen järjestöaseman voi myös menettää.

Järjestöillä on oikeuksia, mutta myös velvollisuuksia. Jos lähetysjärjestöillä on opillisia vinoutumia, kirkolliskokouksen on tehtävä arvio siitä, onko lähetysjärjestön asema peruutettava.

Myös Kuopion seurakunnissa luottamushenkilöt ovat tässä asiassa ahkeroineet. Eikä aivan kiitettävällä tavalla. Päätöksenteko on muistuttanut ei-juu-vaarinhousut -leikkiä.

Tuki Suomen Luterilaiselle Evankeliumiyhdistykselle ensin evättiin, sitten palautettiin ja nyt sitä ollaan jälleen ottamassa pois. Tai sitten ei.

Häilyväinen päätöksenteko osoittaa sen, että kotiläk-

”Arvioinnilla ja mahdollisilla uusilla linjauksilla lähetysjärjestöjen asemasta on kiire.

syt ovat jääneet luottamushenkilöiltä lukematta ja silloin ollaan heiluteltavissa kulloisenkin tuulen mukaan. Harkittu ja perusteltu päätös voidaan tehdä vain vankan tiedon pohjalta. Lähetysjärjestöjä ei ole kuultu, vaan tieto luottamushenkilöille on välitynyt ns. toisen käden kautta.

Seurakunnissa on voitava luottaa lähetysjärjestöjen työhön. Oikea tieto vahvistaa päätöksentekoa, jolloin kaikkia järjestöjä voidaan kohdella tasapuolisesti.

Kirkon lähetystyön keskus on antanut suosituksen, millä perustein talousarviomäärärahoja myönnetään.

Työn alla on kirkon ja yksittäisen lähetysjärjestön välinen sopimus, joka määrittelee järjestön oikeudet ja velvollisuudet. Tämä sopimusmalli tulee olemaan suuri muutos nykyiseen tilanteeseen.

Arvioinnilla ja mahdollisilla uusilla linjauksilla lähetysjärjestöjen asemasta on kiire.

Muutoin kiistelyt seurakunnissa jatkuvat. Eikä sellainen ole kunniaksi lähetystyölle eikä jo muutoinkin oppiriidoista kuuluisalle kirkollemme.

LAHJA PYYKÖNEN
lahja.pyykonen@evl.fi

on ensi vuonna 430. Tänä vuonna seurakuntien määrä on 449. Seurakuntien määrä vähennee liitoksien myötä. Kuopion hiippakunnassa Nilsin seurakunta lakkautetaan ja liitetään Järvi-Kuopion seurakuntaan.

SEILA RYTKÖNEN

Seurakuntayhtymän nuorisosihteeri Marjukka Borgman valmistautuu kohta Linnan kutsuille.

Eniten muutoksia tulee Mikkelin hiippakuntaan, jonne perustetaan uusi Mikkelin tuomiiovastikunta.

+ Jopa 92 prosenttia ruuanjakopisteissä käyvistä sanoo, että leipäjonot ovat välttämättömiä pärjäämiselle. Lähes puolella kävijöistä pakollisten menojen jälkeen käyttöön jää noin 100 euroa kuukaudessa. Tämä käy ilmi marraskuussa pääkaupunkiseudun ruuanjakotutkimuksesta. Koulutus ei välttämättä suojaa köyhyydeltä, sillä 42 prosentilla vastaajista on toisen asteen koulutus. Nöyryyttäväksi leipäjonossa käymisen koki 40 prosenttia vastaajista.

+ Kirkko on unohtanut sinkut, sanoo tutkija Kimmo Ketola Rauhan tervehdys -lehden verkkosivuilla. ”Kirkko on pitkään ja tehokkaasti kohdistanut huomionsa perinteiseen perhemalliin, mutta samalla muut kohderyhvät ovat unohtuneet. Ryhmä, jolla ei ole perhettä eikä lapsia jää katveeseen.”

Lähihoitaja Maarit Turusen vierellä oleva enkelikynttilä sytytetään ikkunalaudalle aina kun potilas täällä kuolee. Huoneen pöydän valkoiselle liinalle laitetaan enkeli, Raamattu ja virsikirja.

TUULA HYTINEN

Enkeli ja ristilakana

Omaisten suru on ammatti-ihmisellekin vaikeaa. ”Ei siinä voi kovin paljon tehdä. Jotkut haluavat puhua ulkopuoliselle enemmän kuin läheisilleen. Kaikki eivät.”

Kuoleman jälkeen hoitaja siistii vainajan. Osastolla on ns. ristilakana, joka laitetaan vainajan päälle. Kukat asetellaan rinnalle. ”Annamme omaisille aikaa. He voivat jättää hyvät potilashuoneessa.”

Entä sitten?

”Minä uskon taivaaseen. Minulle koulun uskontunnilla opetettu kuolemanjälkeinen elämä on itsensäselvyys.”

”Jollain tavalla kuolemaan tottuu, mutta ei saakaan tottua liikaa”, Maarit Turunen sanoo. ”Kuolema on aina mystinen.” Työ on surullista, mutta osastolla pystytään puhumaan, itkemään ja nauramaan. ”Pienet sanat riittävät siihen, että tietää pystyneensä auttamaan.”

Kolmen tyttären kanssa on keskusteltu äidin työstä lähteiden parissa.

Työnohjaus ja kävelymatka työpaikalta kotiin auttavat siihen, että ennen kotiovea lähihoitaja Maarit muuttuu koti-Maaritiksi.

LAHJA PYYKÖNEN

KOLUMNI

Kirkko yhteiskunnassa

Kuopion mielenterveyspäivien vaihe ”Onko kirkolla tänä päivänä yhteiskunnallista merkitystä” veti pääkirjaston auditorion täyteen kuulijoita. Piispa Jari Jolkkonen korosti uskon ja kirkon opin vaikutusta ihmisten terveyteen. Kansanedustaja Markku Eestilä nosti esille kirkon diakoniatyön ja sen merkityksen syrjäytymisen ehkäisyssä.

Kaikki puhujat vastasivat otsikon kysymyseen kyllä.

Kirkon yhteiskunnallinen merkitys kasvaa koko ajan. Vaikuttaa siltä, että yhä useampi alkaa saada tarpeekseen pinnallisesta, kiireisestä ja materialistisesta elämäntavasta. Huomio suuntautuu enemmän henkisiin ja hengellisiin tarpeisiin ja elämyksiin.

Aineellinen kasvu tulee ennen pitkää tiensä päähän rajallisella planeetallamme. Suomen johtava talousguru Sixten Korkman toteaa uudessa kirjassaan Talous ja utopia: ”Talouskasvun tulee tavaratuotannon sijaan yhä enemmän perustua palvelutuotantoon, kuten sosi-aali- ja kulttuuripalveluihin.”

Kirkko on murroksessa. Se on syntynyt jäsenkadosta ja pienenevien taloudellisten resurssien paineesta. Työntekijöiden määrä vähenee tulevina vuosikymmeninä ja vapaaehtoistyö nousee suurempaan rooliin. Tilanne pakottaa uudistumaan ja miettimään innovatiivisesti perustehtävän toteutus-tapoja.

Sanaa voi julistaa sekä lähimmäistä auttaa monin tavoin. On oikea hetki panostaa uusien palvelumuotojen kehittämiseen, jotka vastaa-vat kasvaviin henkisiin ja hengellisiin tarpeisiin. Retriitit ja vastaavat palvelut voivat tuoda työ-paikoille työniloa ja voimaa jaksamiseen

Suomalaista hyvinvointivaltiota pidetään monille muille maille malliksi kelpaavana hyvänä yhteiskuntana. Siihen tullaan kaukaakin tutustumaan. Ulkopuoliset ihailevat sen peruskiviä kuten altruismia, epäitsekkyyttä ja toisista välittämistä.

Sen suosio perustuu mm. siihen, että se tuottaa kansalaisille turvaa ja torjuu köyhyyttä. Sen jatkuva kehitys ja vahvistuminen on meille suomalaisille kunnia-asia. Tässä työssä kirkko voi kantaa korttansa kehoon entistä vahvemmin.

UPI HEINONEN

Kirjoittaja on kuopiolainen yritys- ja organisaatiovalmentaja sekä seurakuntayhtymän yhteisen kirkkovaltuuston jäsen.

Kirkonmäki avaa jouluajan

Ensin messu, sitten markkinat. Ensimmäisenä adventtina Tuomiokirkon mäellä tapahtuu taas.

Muistelkaamme menneitä. Hautausmaan työntekijät ja vahvistarit kopsuttelivat kokoon myyntikojut. Autot pois alta. Kohta on pihä täynnä. Kojuihin koristeet, havunoksat ja lyhdyt.

Adventinaamuna kynttiläkuja valaisi Sorvarinkadun Tuomiokirkosta pappilan pihaan. Ihmisiä on mahdollisesti. Ja innostus katossa. Kräsää ei ole missään, käsin tehtyä syötävää tai päälle puettavaa. Sitten väliin tuli pappilan remontti ja innokkaat tapahtumaa järjestämässä olleet nuoretkin kasvoivat aikuisiksi.

Viime vuonna perinne elvytettiin uudelleen Tuomiokirkon mäelle. ”Vuosi sitten tapahtuma onnistui puitteiltaan hyvin. Se oli hyvä pohja ponnistaa uuteen tapahtumaan”, sanoo Tuomiokirkkoseurakunnan diakoni **Birgitta Oksman-Kettunen**. Nyt adventtimarkkinat toteuttaa Tuomiokirkkoseurakunnan työyhteisö.

”Myös palaute torimyyjiltä oli hyvää”, Oksman-Kettunen sanoo. Mukana onkin paljon viime vuonna jo mukana olleita.

Messun jälkeen kirkonmäellä on tarjolla puuroa, glögiä ja pipareita. Lapsille järjestetään kirkossa kasvomaalausta ja askartelua.

Jouluista musiikkia on kuultavissa sekä ulkona että kirkossa sisällä. Tiernapap-peina laulavat musiikinopiskelija **Risto Eskola**, pastori **Lauri Kastarinen**, tuomiorovasti **Ilpo Rannankari** ja pastori **Olli Viitaniemi**.

Pappien tiernavaatteet ovat vielä hu-kassa, mutta löytynevät nekin sunnuntaihin mennessä.

Aivojumppaa ja käsinäppäryyttä

Myyntipöytiä on tulossa parisenkymmentä.

Yhdelle niistä myytävää tuo Puijonlaakson Lepolan palvelukodin käsityö-kerho: helmiä, sukkia, patalappuja. Kerho-laisten pöytä talon alakerrassa on täynnä käsintehtyä. Talon entinen emäntä **Pirkko Kuusela** ohjaa piiriä ja hankkii materiaalit.

”Suosituu”, sanoo **Maire Kiiski**, joka on totutellut taloon miehensä **Juhanin** kuoleman jälkeen. ”Hyvin olen sopeutunut. Me autamme toinen toistamme”, hän sanoo vieruskaveriinsa **Eine Mönkköseen** katsoen

Hyvästä sydäimestä me näitä teemme. Jokainen saa jotakin aikaan.

KIRKON KULMILTA

Kissakuusi ja vakkakuusi

Karttulan Kissakuusi ja Vakkakuusi ovat hyviä esimerkkejä maamme kymmenistä kuusi-loppuisista paikannimistä.

Kuusi-alkuisia on vieläkin enemmän. Näitä nimiä on netissä olevalla Kansalaisen karttapaikallakin yli kaksisataa. Lisäksi tulevat Kotimaisten kielten tutkimuskeskuksen nimiarkistoon vuosikymmenten aikana eri puolilta maata kerätyt muistitietoon perustuvat käyttönimet, joita ei ole ennestään kartoissa, mutta joita voidaan käyttää uuden kaava- ja karttanimistön pohjana.

Nyt puheena olevat Kissakuusi ja Vakkakuusi löytyvät sekä nimiarkistosta että kartalta. Ne ovat Karttulan historiaa jo ainakin sadan vuoden takaa.

Kirkonkylällä sijaitseva Kissakuusen tila siirtyi Karttulan kunnan omistukseen kunnalliskodiksi vuonna 1911. Kymmenluvun kuluessa pääarakennus uusittiin, samoin kaikki keskeisimmät talousrakennukset.

Kissakuusi liittyy myös herännäisyyden historiaan. Vuoden 1902 herättäjäjuhlat vietettiin tilan mailla. Karttulan kirjassa kerrotaan, miten kuljetukset juhlille järjestettiin laivoilla lisveden asemalta. Nyt tuosta historian vaiheesta muistuttaa paitsi nimistö myös se tien varren kuusi, Kissakuusi.

Vakkakuusi puolestaan on Soinlahden kylän kulmakunta, joka on saanut nimensä alueen näkyvänä maamerkinä olevasta Vakkakuusesta.

Myös vuodesta 1913 Oy Saastamoinen Ltd:n omistuksessa ollut maatila oli samanniminen. Tilan lähes tuhannen hehtaarin metsästä saatiin hyviä rullapuita läheiselle Syväniemen rullatehtaalle. Vuonna 1968 tämä Dmitri ja Pelagia Patrosen silloin omistamalla Patrolan tilalla kasvava 26 metrin kuusi rauhoitettiin luonnonsuojelulain nojalla luon-

nonmuistomerkinä.

Toisaman lain nojalla rauhoitettu kuusi on Kuopiossa Vehmersalmella Litmalahdessa Kolmisopenlahdessa rannalla kasvava käärmeukuusi. Useimmat muut luonnonmuistomerkeinä rauhoitetut puut ovat mäntyjä.

Lapinlahdella toimivan Kaskikuusen kansalaisopiston nimi rinnastuu Karttulan Kissakuuseen ja Vakkakuuseen, mutta on historialtaan erilainen. Kaskikuusennimi otettiin käyttöön vuonna 2004, jolloin silloin vielä itsenäisen Varpaisjärven kunnan ja Lapinlahden kansalaisopistot yhdistettiin ja nimen pohjana käytettiin kuntien vaakunoiden heraldiikkaa, kaskenviertäjää ja havunoksia.

HELENA RIEKKI

Vanhat nimet ovat Karttulan historiaa ainakin sadan vuoden takaa.

TIMO HARTIKAINEN

Palvelukoti Lepolasta tuodaan adventtimarkkinoille myytävää. ”Tällaista meiltä”, sanovat Eine Mönkkönen (alarivissä vas.), Pirkko Kuusela ja Terttu Ruusinen. Takana (vas.) Raili Saloheimo, Marjatta Korhonen ja Maire Kiiski.

”Aivojumbppaa ja käsinäppäryyt-
tä”, sanoo **Terttu Ruusinen**, jolta valmistuu ryijy, mutta vasta yhteis-
vastuumyyjäisiin.

Seurassa tekeminen on talon asukkaille sosiaalinen tapahtuma. ”Tätä me odotamme joka viikko. Hyvästä sydäimestä me näitä teemme, ja jokainen saa jotakin aikaan.”

Kahvikin maistuu paremmalta yhdessä, kuin huoneessa yksinään.

Monille heistä käsitöiden tekeminen on äidiltä peritty tapa. ”Minä menin ompelukoneen äärelle vasta aikuisiällä, työn myötä”, entinen Kallaveden seurakunnan lähetys-
teeri Maire Kiiski sanoo.

Raili Saloheimo tekee vallan erikoista, ristipistoilla muotokuvia lapsenlapsistaan. Mutta nuo työt eivät lähde myyjäisiin, vaan perheen iloksi.

Lepolan asukkaista harva pääsee fiilistelemään kirkonmäelle sunnuntaina. Mutta sydän on mukana.

”Kirkonmäellä on hyvä ja pyhä tunnelma”, Birgitta Oksman-Kettunen kannustaa avaamaan joulun Tuomiokirkon kyljessä.

Hän toivoo kirkonmäelle myös lisää käyttöä. ”Vain ajatus on rajana.”

LAHJA PYYKÖNEN

MITÄ MIELESSÄ?

Herkkänä hengellisyydelle

Itä-Suomen aluehallintoviraston romaniasioiden suunnittelija **Helena Valentin** kiertää kertomassa muun muassa romanien historiasta ja nykypäivästä.

Millaista on elää vähemmistönä Suomessa?

”Romanien pitkä historia on selviytymisen ja sopeutumisen historiaa. Romanit ovat onnistuneet säilyttämään omaleimaisen kulttuurinsa eri aikakausina. Pitkä yhteinen aika Suomen historianjanassa on ollut monivaiheinen. Aina ei vähemmistön osa ole ollut helppoa valtaväestön puristuksessa.”

Miten vanhempien kunnioitus näkyy arjessa?

”Kulttuuriset arvot ohjaavat elämäämme ja vanhempien kunnioitus on ollut tärkeä perusarvo niin yhteisön kuin yksilönkin elämässä. Perheet yrittävät pitää huolta vanhemmista suvun jäsenistä ja hoitavat itse vanhuksensa. Harvoin romanivanhukset ovat laitoshoidossa. Kulttuuri muuttuu myös meillä, mutta haluamme näiden hyvien arvojen säilyvän.”

Ovatko romanit uskonnollisia?

”Olemme herkkiä hengellisille asioille. Aina on ollut tieto kenen puoleen kääntyä, kun on vaikeaa. Vaikeuksissa on luotettu Jumalaan. Vaikeat olosuhteet ovat ehkä vaikut-

taneet siihen, että suhde Jumalaan on säilynyt. Aikoinaan, kun äidit lähtivät aamulla perheen hankkimaan elantoa, rukoiltiin että Jumala soisi lapsilleen leivän tänäkin päivänä.”

Kiinnostavatko vapaat suunnat enemmän kuin luterilainen kirkko?

”Ehkä uskoa ilmennetään vapaissa suunnissa avoimemmin. Siellä koetaan seurakunnassa yhdessä tekeminen arvokkaaksi. Romanikin saa tuoda omat taitonsa yhteiseen käyttöön. Tärkeää on tulla kohdatuksi ja tiedostaa aito välittämisen tunne. Kyllä evankelis-luterilaisessakin kirkossa löytyy yhteistä pintaa ja kokemusta aidosta kohtaamisesta, kuten hautajaiset. Osa kirkkoista järjestää romaneille leirejä ja joulujuhlia.”

Mitä arvostat kulttuurissasi?

”Yhteisöllisyyttä ja siitä saatavaa voimaa ja tukea. Yhteisöllisyyden tuoma tuki on merkittävä surutilanteessa, kuoleman kohdalla. Ihmiset lähtevät liikkeelle ja käyvät surevan perheen luona. Se on tärkeä viesti välittämisestä. Arvostan myös toisen ihmisen kunnioittamista, se kätkee sisäänsä syvällisen viisauden. Aikakauden minäkeskeisyyttä ja yksilösuorittamista korostava mentaliteetti ei ole yhteiskunnallemme hyväksi, vaan meidän täytyy uudelleen nostaa jalustalle toistemme kunnioittaminen. Ihminen itsessään on tärkeä ja arvokas.”

HANNA KARKKONEN

TUJJA HYTTINEN

ISÄNNÖINTIPALVELU ISARVO OY

Hoidamme isännöinnin huolella ja kirjanpidon tarkasti isännöimme seuraavanlaisia kohteita: • asunto-osakeyhtiöt • kiinteistöosakeyhtiöt • palvelutalot • veteraanitalot • senioritalot

Yksilöllinen ja reipas isännöintipalvelu.
Anna taloyhtiösi ammattitaitoisiin, osaaviin käsiin.

Puijonkatu 13, 70100 Kuopio, Puh. 040 593 6353
Toimisto avoinna arkisin kello 9.00 - 16.00

Arkut, kuljetukset, kukkalaitteet, sidontatyöt ja koristelu, hautakivet ja kaiverrukset

Iltaisin ja viikonloppuisin:
Kari Väänänen,
puh. 040 585 0456
toimisto@hautaustoitomistoparviainen.fi

Pitopalvelu kaikkiin juhliin ja tilaisuuksiin

Iltaisin ja viikonloppuisin:
puh. 040 585 0456

Hautaustoimisto

PARVIAINEN OY

Savonkatu 18, 70110 KUOPIO, puh. (017) 261 3771

Joulun Sana 2012

Joulun Sana 2012 on perinteinen joululehti, joka virittää sydämet joulun odotukseen. Lahjoita Joulun Sana lähimmäisesi viemään sanomaa Vapahtajan syntymästä eteenpäin. Joulun Sana on mainio lahjaidea!

TÄSSÄ JOULULEHDESSÄ MM.

Viisaat seuraavat tähteä, Eero Junkkaala
Piispa Jolkkosen perhejoulu
Raamattukylässä vaelletaan seimen ääreen
Helene Schjerfbeck rikkoii rajoja
Gospel-laulaja Pekka Laukkarisen haastattelu
Kalervo Kummolan joulukalenteri

Hinta 5 e, CD 7 e

Tilaa nyt, saat ihanat Anna-Mari Kaskisen joulurunolla varustetut joulukortit kaupan päälle: 2 lehteä tilaamalla saat 5 korttia, 3 lehteä tilaamalla 10, max 25 kpl.

Myynti: kristilliset kirjakaupat tai puh. 0207 681 615
tai tuotemyynti@sana.fi tai www.kirjasana.fi

Anna läheisellesi tunnelmallinen joulu

Tarjoamme lyhytaikaista ympärivuorokautista hoivaa ja huolenpitoa ikäihmisille Vire Kodeissamme joulukuun alusta alkaen.

- ♦ tunnelmallinen joulunaika ohjelmiseen
- ♦ oma huone ja kodikkaat yhteiset tilat
- ♦ 5 ateriala päivässä
- ♦ hinta 125 € / vrk

Tiedustelut arkisin 8 - 15.30:

Vire Koti Kuopio

Vuorikatu 16-18
70100 Kuopio
Puh. 050 571 8785
tai 044 218 4434

Vire Koti Pirtti

Pirtinkaari 3
70820 Kuopio
Puh. 044 298 2475
tai 044 298 2477

www.mainiovire.fi

RIEMUITSE MAA

Riemuitse maa. Hän täällä on,
jo kansat laulakaa.
Te pellot, virrat soikaa
ja niityt karkeloikaa,
ja riemuun liittykää,
ja riemuun, riemuun liittykää.

LOWELL MASON/ANNA-MARI KASKINEN

Arja Korisevan ja Jouni Someron konsertti ”Sydämeeni joulun teen” Kaavin kirkossa keskiviikkona 19.12. klo 19.

- ✦ **Minun jouluni, Antti Tuiskun joulukonsertti** Alavan kirkossa perjantaina 30.11. klo 19. Liput ennakkoon lippupalvelusta 23 €, ovelta 26 €.
- ✦ **Joulupuuro ja konsertti** Tuusniemen koulukeskuksessa sunnuntaina 2.12. klo 11.30. Piano Riikka Tuura, viulu Riitta Hämeen-Anttila ja laulu Jorma Koponen. Tuotto Tuusniemäläisen Toivon Säteen toiminnan tukemiseen.
- ✦ **The Kings Singers ja Kuopion Nuorisokuoro** konsertoi Tuomiokirkossa keskiviikkona 5.12. klo 19. Lippuja varattavissa ennakkoon: kuopion.nuorisokuoro@dnainternet.net tai puh. 050 377 8463. Liput 32 €, alle 18-vuotiaat 26 €.
- ✦ **Hyvän tahdon joulukonsertti** Siilinjärven kirkossa perjantaina 7.12. klo 18.30. Järj. Pirjo Tossavainen, seurakunta ja muut yhteistyökumppanit. Maksullinen käsiohjelma.
- ✦ **Tuomiokirkon Psalmikuoron jouluisen musiikkituokio** Tuomiokirkossa lauantaina 8.12. klo 15.
- ✦ **Musiikkikeskuksen oppilaitosten joulukonsertti** Tuomiokirkossa maanantaina 10.12. klo 18.
- ✦ **Suomalais-Unkarilainen joululauluilta** maanantaina 10.12. klo 18-19.30 Männistön Vanhassa kirkossa.
- ✦ **Aarneen laulun joulukonsertti** Puijon kirkossa maanantaina 10.12. klo 19. Johtaa Pekka Leskelä. Vapaa pääsy, ohjelma 7 €.
- ✦ **Konsertti** Kaavin kirkossa maanantaina 10.12. klo 18. Musiikkiopiston oppilaat ja opettajat.
- ✦ **Blue Christmas** Tuomiokirkossa tiistaina 11.12. klo 19. Eric Ray & The Minor Blue Band. Elviksen rakastettuja gospel- ja joululauluja baritoni Eric Rayn tulkitsemana. Liput 20 € lippupalvelusta.
- ✦ **Jouluinen yhteislaulutilaisuus** Siilinjärven seurakuntatalossa tiistaina 11.12. klo 18. Järj. Kulttuuriyhdistys Sii-Ma.
- ✦ **Minna Canthin koulun joulukonsertti** Alavan kirkossa tiistaina 11.12. klo 18.
- ✦ **Puijon laulun joulukonsertti** Puijon kirkossa torstaina 13.12. klo 19. Johtaa Risto Lammentausta. Vapaa pääsy. Ohjelma 10 €.
- ✦ **Tuomiokirkon Kamarikuoron joulukonsertti** Tuomiokirkossa torstaina 13.12. klo 18. Johtaa Pertti Rusanen.
- ✦ **Joululaulutuokio** Mummon mökissä torstaina 13.12. klo 13.

TAPAHTUU

kirkkojakoti@evl.fi

Itsenäisyyspäivänä

- ✦ **Jumalanpalvelukset** klo 10 Tuomiokirkossa, Alavan, Kallaveden, Karttulan, Pyhän Johanneksen, Puijon, Riistaveden, Säyneisen, Tuusniemen ja Siilinjärven kirkossa. Klo 13 Ylösnousemuksen, Kaavin, Vehmersalmen kirkossa. Klo 16 Muuruveden kirkossa.
- ✦ **Seppeleenlasku ja juhla Valoharjulla** Vehmasmäessä klo 15.
- ✦ **Seppeleenlasku** Hirvilahden kappelilla klo 13.

Kauneimmat joululaulutanssit

Liiku maailmalle -iltpäivät jatkuvat lauantaina 1.12. klo 11–13.45 Siilinjärven seurakuntatalolla. Lattareita, hiphop-streetbreakdancea, luovaa tanssia, afroa, kehonhuoltoa, akrobatiaa. Tanssitunti 2 €, tarjoilu 2 € lähetystyölle. Lisätietoja Jenni Shakya puh. 044 7284 647, jenni.shakya@evl.fi.

Siilinjärvellä pyhäkouluun

Siilinjärven seurakunnassa alkaa Pyylammin perhepyhäkoulu sunnuntaina 2.12. klo 11. Se on tarkoitettu eri-ikäisille lapsille ja heidän vanhemmilleen. Ensimmäinen kokoontuminen Eeva ja Antti Savolaisella, Nuotitpolku 8. Lisätietoja lastenohjaaja Hellevi Lappalaiselta puh. 044 7284 660. Vuoden 2013 alussa käynnistyy uusia pyhäkouluryhmiä eri puolille Siilinjärveä.

Myyjäisiä

- ✦ **Keskuseurakuntatalossa** perjantaina 30.11. klo 10.30. Mahdollisuus ruokailuun (hernekeittoa). Tuotto Aholansaarelle.
- ✦ **Särkiniemen seurakuntatalolla** lauantaina 1.12. klo 11. Mustikkakukkoja, käsitöitä. Riisipuuroa.
- ✦ **Kallaveden kirkolla** lauantaina 1.12. klo 11-13. Porkkana- ja lanttulaatikat, käsitöitä, ruokailu. Lähetystyölle.
- ✦ **Siilinjärven seurakuntatalolla**

- sunnuntaina 2.12. klo 11–13 ja 18.30–20.
- ✦ **Siilinjärven seurakuntatalolla** lauantaina 8.12. klo 9–13. Jouluruokia ja -leivonnaisia. Riisipuuroa, rusinasoppaa. Arpajaiset Tansanian aids-orpojen hyväksi.
- ✦ **Alavan seurakuntasalissa** sunnuntaina 9.12. klo 15.30 alkaen. Joulukerkuja, piirakoita. Glögitarjoilu.

Hoosianna

- ✦ **Armas Maasalon Advettivesper** Siilinjärven kirkossa ja Kuopion Tuomiokirkossa sunnuntaina 2.12. klo 18.
- ✦ **Koko kansan kuusenkoristelu-kirkko** Juankosken seurakuntatalolla sunnuntaina 2.12. klo 13. Tuo koristeita yhteiseen kuuseen tai tee oma paikan päällä.
- ✦ **Adventtilaulajaiset** Vehmersalmen Ritoharjun toimintakeskuksessa tiistaina 4.12. klo 18.
- ✦ **Eläkeläisten virkistyspäivä** Keskuseurakuntatalolla keskiviikkona 5.12. klo 11. Jouluinen ateria 10 €.

Joulumyyjäisistä voi tehdä herkullisia löytöjä itselle tai lahjaksi.

jetus Inkilänmäeltä.

- ✦ **Perheiden jouluaskartelut** Kallaveden kirkolla 3.-5.12. klo 18-20. Askarrellaan, leivotaan, lauletaan. Ota mukaan sakset ja kassi.
- ✦ **Jouluaskartelu** Riistaveden seurakun-

Minna ja Jukka Pyysalon Joulukonsertti ”Jouluna Jumala syntyi” Kaavin kirkossa perjantaina 7.12. klo 18. Vapaa pääsy, ohjelma viisi euroa Kirkon Ulkomaanavulle.

- tatalolla lauantaina 8.12. klo 14-16.
- ✦ **Joulukuvaelma** Alavan kirkossa maanantaina 10.12. klo 9.30.
- ✦ **Jouluinen arkinen ateria ja joulujuhla** Särkiniemen seurakuntatalolla tiistaina 11.12. klo 11.30.
- ✦ **Seurakuntaväen joulujuhla** Karttulan seurakuntakodilla keskiviikkona 12.12. klo 10. Lounas ja torttukahvit 10 €.
- ✦ **Perheiden jouluun valmistautuminen ja askarteluilta** Puijon kirkolla torstaina 13.12. klo 18.

Laulajia juhlakuoroon

Männistön seurakunnan kuorot toteuttavat Pyhän Johanneksen kirkon 20-vuotisjuhlavuoden tapahtumana draamallisen **kuorokonsertin ”Armon valo lohduttaa”**.

Teos esitetään Hiljaisella viikolla 27.3.2013 klo 19 Pyhän Johanneksen kirkossa. Kuoroon tarvitaan lisää lauluvoimaa, sekä miehiä, että naisia. Kuoroharjoitukset 16.1.2013 alkaen keskiviikkoisin klo 18–19.30. Harjoitusten aikana lapsiparkki. Ota yhteyttä kanttori Tintti Tinkalaan, puh. 040 484 8404, tintti.tinkala@evl.fi.

Retriitti

Pohjois-Savon kansanopiston järjestämä retrietti 11.-13.1. Ohjaajana rovasti Sirpa Ylikotila. Hinta 90 €. Ilmoittautumiset 18.12. mennessä puh. 017 2892512.

Baritonit Pertti ja Ville Rusanen laulavat yhteisessä **Joulun valoa konsertissa** Kuopion Tuomiokirkossa sunnuntaina 9.12. klo 18. Eero Väättäinen urut ja piano. Ohjelma 15 euroa.

Valoa ja lohdutusta

TULIAHTTINEN

Inkeri Koistinen on viettänyt vuosien varrella Pyhän Johanneksen kirkossa monta mukavaa hetkeä. ”Vielä rakkaampi minulle silti on Männistön Vanha kirkko. Sitä ei saisi myydä pois.”

Inkeri Koistinen tuntee Pyhän Johanneksen kirkon joka koloa myöten.

Inkeri Koistinen tuntee Männistön Pyhän Johanneksen kirkon varmasti lähes jokaista nurkkaa myöten. Hän on viettänyt siellä aikaa vapaaehtoisena ja seurakuntalaisena jo aivan kirkon syntyhetkistä alkaen.

”Näitä lattiaitakin on tullut monen monta kertaa lakaistua”, Koistinen muistelee kirkon käytäviä kulkiessaan.

Seurakunnasta tuli Koistiselle hänen omien sanojensa mukaan melkein pä henki ja elämä sen jälkeen, kun hän jäi leskeksi vuonna 1985.

”Silloinen kirkkoherra **Yrjö Tengvall** oli mieheni serkku ja sitä kautta tuttu ihminen. Siksi minun olikin helppo lähteä mukaan seurakunnan vapaaehtoistoimintaan.”

Se tempaisi Koistisen mukaansa niin, että välillä muu elämä meinasi jäädä kakkoseksi.

”Ilmoittauduin lähimmäis- ja keittiöryhmään. Aktiivisimpina vuosina leivoin, tiskasin, tarjoilin, siivosin ja vedin perhekerhoja. Puuhaa riitti, mutta mukavaa meillä oli.”

Iltahartaus parrujen päällä

Koistinen muistelee hieman kaihoisasti vapaaehtoisuransa ensimmäisiä vuosia Männistön Vanhalla kirkolla ja seurakuntakodilla.

”Seurakuntakoti oli kyllä aivan mainio koko kansan paikka. Täällä uuden kirkon seurakuntatiloissa ei ehkä aivan sitä samaa henkeä saavutettu.”

”Mutta Vanha kirkko oli pieni ja seurakuntakoti alkoi olla vanha ja epäkäytännöllinen. Tarve uudelle kirkolle kasvoi koko ajan.” Koistisella on mielikuva, että ensin uutta

kirkkoa kaavailtiin nykyisen paikan sijaan läheiseen rinteeseen.

”Mutta ei se siihen olisi istunut. Parempi paikka tämä on.”

Ensimmäiset kirkonmenot Pyhän Johanneksen kirkossa ovat jääneet erityisen hyvin Koistisen mieleen.

”Tai ei tämä edes vielä mikään kirkko ollut. Rakennustyöt olivat siinä vaiheessa, että perustusten päällä oli pelkät parrut, kun pidimme täällä iltahartauden. Muuten oli pimeää, vain tuikkukynttilät valaisivat hetkeä. Se oli tunnelmallista.”

Piispoja ja muita arvovaltaisia

Inkeri Koistinen oli toki mukana myös silloin, kun Pyhän Johanneksen kirkko vihittiin käyttöön 29.11.1992.

”Hienolta tilaisuudeltahan se tuntui.”

Kirkon käyttöön oton jälkeen siellä vieraili useampaan otteeseen myös hienoja vieraita.

”Arvovaltaisia herroja ja piispoja tuli kesettyä monet kerrat”, Koistinen muistelee.

”Kun heille tarjoihtiin, piti olla valkeat puserot ja mustat hameet päällä. Ei tullut kuuloonkaan, että olisi voinut villapaidassa mennä.”

”Senkin minä muistan elävästi, kuinka tarjoilimme piispa Matti Sihvoselle peräti viiden naisen voimin. Tuntui, että siinä piti mennä askeleetkin oikeaan tahtiin.”

Koistinen jätti vapaaehtoishommat parisen vuotta sitten.

”Yrjö Tengvall, **Jouko Pirskanen** ja **Reijo Virolainen** – ehdin olla mukana kolmen kirkkoherran aikana.”

Pyhän Johanneksen kirkkoa Koistinen ei silti ole jättänyt.

”Käyn täällä edelleen Ukintuvan jumpassa ja jumalanpalveluksissa.”

”Ja pitäähän sitä ilman muuta tulla juhli- maan kirkon kaksikymppisiä ensimmäisenä adventtina.”

Japanilainen arkkitehtiopiskelija tuijotti kirkkoa kyöneleet silmissä. Kuinka kaunis se onkaan.

Muista hakeutua kauniiseen työpaikkaan

Pyhän Johanneksen kirkko on herättänyt ihastusta erityisesti kauniin valaistuksensa ansiosta. Kirkon suunnitellut arkkitehti **Juha Leiviskä** onkin tullut tunnetuksi siitä, että rakennusten sisätilojen suunnittelussa hänen arkkitehtuurinsa keskeinen instrumentti on nimenomaan valo.

Männistön seurakunnan kirkkoherra **Au- likki Mäkinen** allekirjoittaa täysin kehu- t kirkon kauneudesta.

”Kirkkosalin avaruus ja harmonia puhut- televat. Ollessani nuori opiskelija, monet vanhemmat kollegat sanoivat minulle, että muista hakeutua kauniiseen työpaikkaan. Ja sellaiseenhan olen nyt päätenyt.”

Mäkinen kertoo, että kirkkoon on käynyt tutustumassa myös paljon arkkitehteja ulkomailta.

”Kerran eräs japanilainen arkkitehtiopis- kelija tuijotti kirkkoa kyöneleet silmissä ja hoki kuinka kaunis se onkaan.”

HELI HARING

Pyhän Johanneksen kirkon 20 -vuotisjuhla ja juhluvuoden avaus 1. adventtisunnuntaina 2.12. klo 18. Arkkitehti Juha Leiviskän esitelmä. Juhlakantaatti ”On Kristus kirkon Herra”.

MARRASVINKIT

- VB-valokuvakeskus:** Juhlanäyttely Silmin- näkijät, Topi Ikäläinen – Jaakko Julkunen – Jorma Komulainen 6.1.2013 saakka.
- Pääkirjaston ala-aula:** Anatoli Kajavan öl- jyvärimaaluksia Kuopiosta, Kolilta ja Karjalas- ta 19.11.–1.12.; Vehmersalmen kirjasto: Ronja Utraisen taidenäyttely Vuoteni 19.11.–28.12.
- Kuopion museo:** Vaatteet varoja myöten – pohjoissavolaiset kansanpuvut 1800-luvulla 31.1.2013 saakka.
- Parvihuone, 2. krs.:** Papanamaan kartta 31.3.2013 saakka.
- Museon joulu 30.11.2012–6.1.2013:** Joului- sia tarinoita savutuvassa (3.krs.), draamaopetus.
- Kuopion luonnontieteellisen museon ja Kuopion kulttuurihistoriallisen mu- seon yhteisnäyttely:** Uskollisin kaikista 6.1.2013 saakka.
- Kuopion taidemuseo:** Taiteen Vuoksi – Maisemia veden äärellä ja Onko koiria kotona? 3.2.2013 saakka.
- Kirjanpitotoimisto Anna Korhonen Oy** (Puijonk. 9 A 6): Jouni Airaksinen: Veistoksia ja piirustuksia 17.9.–31.12.
- Kuopion museo:** Vapaapainija Eino Leino ja Mestarijuoksija Hannes Kolehmainen. Palkin- not esillä 24.3.2013 saakka.
- Korttelimuseossa** Kuopion historiallisen mu- seon toteuttama Eemeli-neuletyöpaja 5. ja 12.12.
- Galleria Carree:** Ajan liike, Annukka Visa- pään valokuvia 9.12. asti.
- Galleria G 12,** Kaarina Alsta: Norsu lentää 21.12. asti
- Musiikkikeskus,** Ikääntyvien yliopiston lu- ento, MuT Pekka Vapaavuori, Sibelius-Akate- mia: Piano ennen pianoa 29.11. klo 13.
- Kuopion Musiikkikeskus:** Päivämatinea II, Kuopion kaupunginorkesterin avoin harjoit- tus kapellimestarina Sascha Goetzl 29.11. klo 12. Illalla Sinfoniasarja VII mukana myös Gül- sin Onay, piano 29.11. klo 11.
- Pienten tanssijoiden joulujuhla** (3–8-v.) 1.12. klo 10 ja 11.30, vapaa pääsy.
- Jazzklubi:** Martti Hautsalo Quartet 25 v. Martti Hautsalo, saksofoni; Mikko Pasanen, piano; Jarmo Hiekkala, basso; Kai Seppänen, rummut 30.11. klo 21.
- Sinfoniasarja VIII** 4.12. klo 19.
- Valohalli:** Omat tanssit 5.12. klo 18, vapaa pääsy.
- Itsenäisyyspäivän juhla** 6.12. klo 13, va- paa pääsy.
- Joulumieltä jokaiselle** 7.12. klo 19; Rajaton joulu 2012 9.12. klo 19; Vesa-Matti Loiri: Sydä- meeni joulun teen 11.12. klo 19; Kuopion kau- punginorkesterin joulukonsertti 12.12. klo 19.
- Finnkino:** Ooppera Tituksen lempeys (S) 4.12. klo 18.
- Kuvakukko:** Pähkinänsärkijä-baletti valko- kank. 11.12. klo 18.
- Sotku, Minimi:** Heimo 28.11. klo 19; 29.11. klo 14 ja 19.
- Kuopion kaupunginteatteri,** Puistokou- lu: Jessikan pentu; Rakkaudesta lauluun 29.11. klo 19; Elling, Siunattu hulluus ja Kiviä taskus- sa. Yhteiskoulu: Koomisesti pätevä.
- Torikujan joulu** 10.–12.12 ja 17.–19.12.

TOPI IKÄLÄINEN

VB-valokuvakeskus, ”Tahtoisin löytää Joulunlapsen”, Jaana Partanen Niiralan lastentarhassa Kuopiossa 1872.

Tämän päivän
lähetystyö on
kirkkojen välistä
yhteistyötä.

”Opillinen
arviointi ei kuulu
seurakunnille”,
sanoo piispa
Jari Jolkkonen.

SIRPA PÄIVINEN / KUVAKOTIMAA

Lähetysjärjestön asema voidaan peruuttaa

”M inulla on huoli siitä, että paikallisseurakuntien voimat menevät todisteluun, selvittelyyn ja kiistelyyn. Seurakunnat tekevät itse päätöksensä siitä, mitä lähetysjärjestöjä he tukevat, mutta päätös on perusteltava hyväksyttävällä tavalla.”

Piispa **Jari Jolkkonen** mukaan selkeyttämistä tarvitaan, jotta myös kiusallisilta oikeusprosesseilta vältyttäisiin.

”Seurakuntien leikkauspäätökset vaativat selkeää näyttöä lähetysjärjestöissä tapahtuneista väärinkäytöksistä.”

Vakaumuksella ei tehdä kauppaa

”Jos lähetysjärjestö on kirkolliskokouksen hyväksymä ja sitoutuu kirkon lähetysstrategiaan, seurakuntien luottamuselimien tehtävänä ei ole jakaa järjestöjä opillisesti oikeisiin tai väärisiin”, piispa Jari Jolkkonen sanoo. ”Ihanteena on puolueeton elin, joka valvoo kaikkien lähetysjärjestöjen työtä. Selkeys vähentää jännitteitä ja lisää luottamusta.”

Hyväksytyt arviointiperusteita ovat piispan mukaan järjestöjen kanssa sovitut nimikkosopimukset tai vapaaehtoisen kannatuksen määrä.

”Mutta opillisten perusteiden arvioiminen kuuluu kirkolliskokoukselle ja piispainkokoukselle.

Vakaumuksella ei saa tehdä kauppaa.”

Yhdessä sovitut arviointiperusteet

”Kirkkolain mukaan seurakuntien luottamushenkilöitten tehtävänä ei ole käsitellä oppia koskevia kysymyksiä”, sanoo Kirkon lähetystyön keskuksen johtaja, teol.tri **Risto Jukko**.

”Helsingin seurakuntien yhteinen kirkkovaltuusto on aina käyttänyt harkintaa lähetysmäärärahoja jakaessaan”, sanoo seurakuntien yhteisen kirkkovaltuuston puheenjohtaja **Kaisa Raittila**.

”Hyväksyttäviä arviointiperusteita kaikessa päätöksenteossa ovat ne, joista on yhdessä sovit-
tu ja joihin päättäjät tuntevat oikeaksi sitoutua.”

Kahdessa viimeisessä asiaa koskevassa päätöksessä kriteereinä käytettiin Raittilan mukaan myös järjestöjen sitoutumista kirkon päätöksiin ja arvoihin.

Lähetysjohtaja Risto Jukko laajentaa kysymystä järjestöjen kumppanuuteen etelän kirkkojen kanssa. ”Näillä on hyvin usein perinteinen virkakäsitys ja konservatiivinen seksuaalieettinen näkemys. Koska tämän päivän lähetystyö on kirkkojen välistä yhteistyötä, ei tällaisten kirkkojen palvelukseen voi lähettää papiksi vihittyjä naisia tai samaa sukupuolta olevia pareja kirkon työhön. Tällaisia työkuksuja ei tule.”

”Mutta koska omassa kirkossamme on hyväksytty naispappeus, kirkon lähetysjärjestöjen tulee se hyväksyä, mikäli ne haluavat toimia kirkon lähetysjärjestöinä.”

Kuopiossa soudetaan ja huovataan

Kuopiossa asiaa käsitellään seuraavan kerran kirkkovaltuuston kokouksessa joulukuun 11. päivänä. Yhteinen kirkkoneuvosto esittää, että yhtymän 7600 euron tuki SLEY:lle (Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys) peruutetaan järjestön naispappeuskannan takia. Tuki on aiemmin jo kerran evätty ja sitten palautettu takaisin.

”Seurakunnilla on itsenäinen päätösvalta jakaa avustuksia. Mutta oudoltahan se tuntuu, jos seurakunnat ryhtyvät päättämään avustuksista opillisten kysymysten perusteella”, arvioi Kuopion seurakuntayhtymän kirkkovaltuuston puheenjohtaja **Ilkka Raninen**.

Piispan linjaus on Ranisen mukaan selkeä. ”Seurakuntien on hyvä kuunnella kirkolliskokouksen ja piispainkokouksen linjauksia.”

Risto Jukon mukaan nopeita leikkauksia kannattaa välttää, koska ne tuntuvat siellä, missä apua kaikkein kipeimmin tarvitaan.

”Vakaumuksella ei saa tehdä kauppaa, eikä siitä pidä rangaista.”

Järjestöt nauttivat vain oikeuksista

Piispa Jolkkonen sanoo SLEY: n olevan kirkolle erityinen haaste, joka myös tuo ristiriitoja. ”Ihmisoikeuksien kannalta järjestö tekee arvokasta työtä esimerkiksi Keniassa, Sudanissa ja Venäjällä, mutta järjestön torjuva kanta naispappeuteen harmittaa. Vakaumuksesta ei saa rangaista, mutta järjestön on elettävä kirkon hyväksymien pelisääntöjen mukaan.”

Lähetysjärjestöjen työn valvonta ei ole Jolkkosen mielestä riittävän selkeää. Arviointi on hänen mielestään välttämätöntä. ”Seurakuntien pitää voida luottaa lähetysjärjestöihin ja kohdella niitä yhdenvertaisesti”, piispa sanoo. ”Silloin vältytään opillisilta tai eettisiltä keskusteluilta.”

Seurakunnissa järjestöt ovat sitoutuneet toimimaan kirkon virkaratkaisun mukaisesti. Jos yhteisiin päätöksiin ei sitouduta, järjestön status on piispan mielestä mahdollista ottaa pois.

Uusi sopimusmalli on tulossa.

”Tavoitteena ja työn alla on kirkon ja yksittäisen lähetysjärjestön välinen sopimus, joka määrittelee sekä järjestön oikeuden että velvollisuudet”, lähetysjohtaja Risto Jukko sanoo. ”Tähän asti järjestöt ovat nauttineet vain oikeuksista.”

Jatkossa ainoastaan ne järjestöt, jotka allekirjoittavat sopimuksen kirkon kanssa, ovat oikeutettuja toimimaan lähetystyössä Suomessa ja ulkomailta.

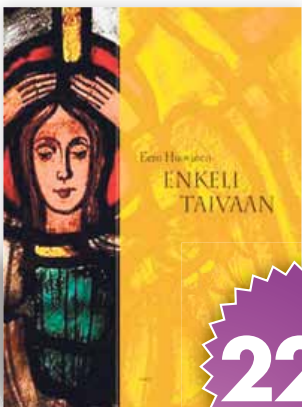
Samaa toivoo myös Kaisa Raittila.

”Kirkkomme tehtävänä on lähettää työhönsä kristittyjä, jotka omalta osaltaan sitoutuvat toimimaan sortavien ja eriarvoisuuteen pakottavien rakenteiden purkamiseksi. Järjestöt, jotka eivät sitoudu kirkon päätöksiin, eivät voi saada virallisen lähetysjärjestön asemaa. Vaikka tekisivätkin antautuvaa työtä maailmalla.”

LAHJA PYYKÖNEN

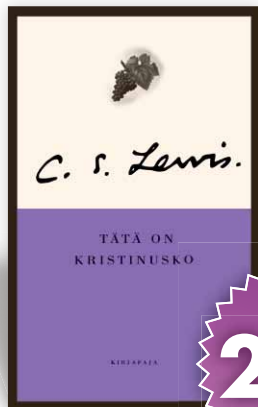
Laaajan valikoiman ja hyvän palvelun kristillinen kirjakauppa, josta löydät kaikkien kustantajien kristilliset kirjat. Tervetuloa ostoksille myymälään ja verkkokauppaan!

SACRUM
Kaikkea maan ja taivaan väliltä.

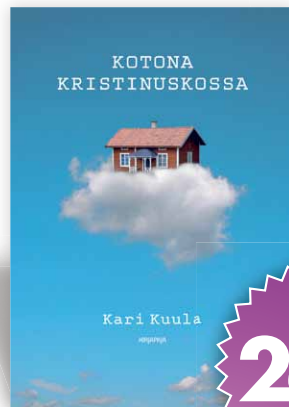
22,90

Eero Huovinen
Enkeli taivaan
Kauniissa kirjassa Huovinen kertoo lempivirtensä tarinan. Martti Lutherin jouluvirsi on jouluvirsistä lauletuin, vähitellen etenevä jännityskertomus, johon kaikki voivat laulaessaan osallistua. Miksi Jumalan edessä ei kelpaa kunnia, ei korkeus, valta, kulta eikä kunnia?
22,90 (29,60)
WSOY

25,90

C.S. Lewis
Tätä on kristinuskko
Uusi painos hengellisen kirjallisuuden klassikkokirjasta, jossa Lewis pohtii mistä kristinuskossa on kyse.
25,90 (28,90)
KIRJAPAJA

26,90

Kari Kuula
Kotona kristinuskossa
Kriittinen ja omakohtainen teos uskomisen mahdollisuuksista. Kuula käy läpi kristinuskon keskeiset näkemykset selkeästi ja ymmärrettävästi.
26,90 (29,90)
KIRJAPAJA

Yhteisvastuu
Old is gold T-paita
musta, suora malli **25,00**
valkoinen, muotoonmormeltu malli **34,00**

Exit
Päiväntasaaja cd
25-vuotisjuhlalevy.
12 uutta laulua.
19,90 (21,90)

19,90

MYYMÄLÄ: HIETALAHDENRANTA 13, HELSINKI | AVOINNA: ma-pe 9-17, la 10-15 | puh. 020 754 2350 | www.sacrum.fi

Kotimaa-lehti on lahja, jonka voi avata usein.

Anna lahjaksi lukemisen iloa – joka torstai.

Juurevaa hengellisyyttä – Kotimaa on kirkon jäsenen pää-äänenkannattaja arjessa ja juhlassa.
Kiinnostavia ilmiöitä – Seurakunnissa tapahtuu koko ajan. Kotimaa kertoo taustat ja seuraukset.
Koskettavia haastatteluja – Jokainen ihminen on Jumalan luoma ihme. Lue lisää Kotimaasta.

Nauti lehdestä, jossa on sisältöä ja luottamusta tulevaisuuteen
– tilaa itsellesi tai ystävällesi Kotimaa.

Tilaa Kotimaa 4 kk 25€
(norm. 44 €)

Tilauskortti

☒ **Kyllä kiitos!** Tilaan ☐ Itselleni ☐ Lahjaksi

Tilaan Kotimaa-lehden määräaikaisena tilauksena **4 kk hintaan 25 €** (norm. 44 €).
Tilaus alkaa tammikuun 2013 alusta.

Voit tehdä tilauksen myös:
Puhelimitse: 020 754 2333
Sähköpostilla: tilauspalvelut@kotimaa.fi
Verkosta: www.kotimaa.fi/joulutarjous

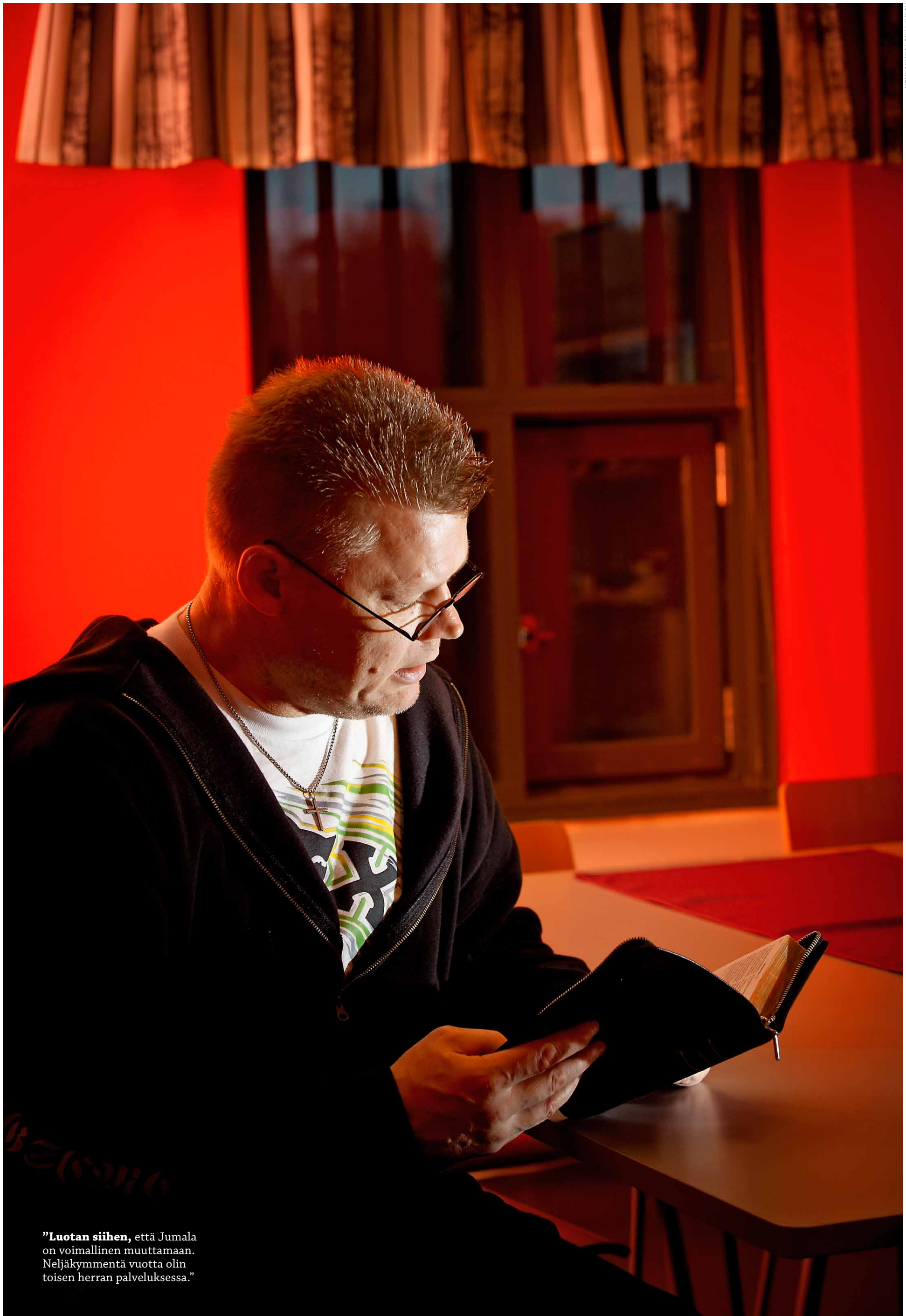
TILAAJA/MAKSAJA	Kirkko ja koti 21/12
Nimi	
Osoite	
Postinumero ja -toimipaikka	
Puhelin	
Sähköposti	
Allekirjoitus (alle 18-vuotiaalta huoltajan allekirjoitus)	

SAAJA (jos eri kuin maksaja)
Nimi
Osoite
Postinumero ja -toimipaikka
Puhelin
☐ Minulle saa lähettää tietoa ja tarjouksia sähköpostilla ja tekstiviestillä.

Kotimaa maksaa posti-maksun.

Kotimaa-yhtiöt
Vastauslähetykset
Tunnus 5001582
00003 Helsinki

Tilaus päättyy automaattisesti tilausjakson loputtua. Tarjous on voimassa 31.12.2012 saakka ja koskee vain uusia tilaajia Suomessa. Alle 18-vuotiaalla tulee olla huoltajan lupa lehden tilaamiseen. Yhteystietoja voidaan käyttää ja luovuttaa suoramarkkinointiin henkilötietolain mukaisesti. Vähintään kuukauden ajaksi tilattavien sanoma- ja aikakauslehtien verokanta on 9 % ja Digilehden 23 %. 1.1.2013 lähtien sanoma- ja aikakauslehtien verokanta on 10 % ja Digilehden 24 %.

”Luotan siihen, että Jumala on voimallinen muuttamaan. Neljäkymmentä vuotta olin toisen herran palveluksessa.”

Vaan päästä meidät pahasta

Kapinallinen, narsisti, murhamies, ammattikonna, hirviö. Pyöri aina vain itsensä ympärillä.

Menneisyydessä on kolmenkymmenen vuoden mittainen rikollisuuden ammattikorkeakoulu. Huumebisnes. **Lauri, Late Johansson** oli vaarallisen Natural Born Killers -rikollisjärjestön johtaja, kingi, jota ei vastustettu. Jos joku sen uskalsi tehdä, hän maksoi sen hengellään.

Tapa tai tule tapetuksi oli tuon maailman kirjoittamaton sääntö. Paatunut konna Late Johansson ampui kuulan kolmen ihmisen kalloon. Taakaupain.

Kovempi kovanaamakin rukoilee

Rikoksista hän teki niitä kauheimpia. ”Siitä lähtien näin aina painajaisia. Uhrin ampuivat ja puukottivat. Unessa ajoin autolla, jonka takakontissa ruumiit olivat. Herään painajaisesta siihen kun puukko uppoaa rintaani. Ei sellaista ukkoa ole olemassakaan, joka nukkuu hyvin murhien jälkeen. Ei nuku **Anders Breivik**, vaikka hän yrittää muuta esittää.”

”Niin raukkamaisia tekojahan nämä ovat. Ja se, joka on kovempi kuin kovanaama, sekin rukoilee joskus.”

Lauri Johansson kävi pahuuden korkeakouluun niin pitkälle kuin pystyi. Mielentilatutkimuksen mukaan diagnoosi oli skitsoaffektiivisen häiriön maaninen muoto, antisosiaalinen persoonallisuus sekä amfetamiini ja kokaiiniriippuvuus.

Jottei elämä nyt menisi överiksi, maanisuu- teensa Johansson ottaa edelleen yhden pillerin aamuisin. Narsisti hän avoimesti myöntää olevansa yhä, kameralle poseeraamisesta hän nauttii. Mukavaa olla kingi, uskovaistenakin.

On suurempiakin syntisiä armahdettu

Mustakantisen, vanhaa käännöstä olevan Raamatun kannessa lukee kultakirjaimin: Lauri Johansson. Hän on saanut sen lahjaksi vankilaan. Samanlaisen hän on nyt hankkinut vaimolleen joululahjaksi.

”Ei ole sellaista ukkoa, joka murhan jälkeen nukkuu yönsä hyvin.”

Johansson saa vankilaan paljon kirjeitä. Ni- mikirjoituksia pyydetään ja ihailijakirjeitä tulee. Miksi naiset rakastuvatkaan renttuihin? Makeaa evästä narsistiselle persoonalle.

Rikollisen hirmuinen ulkoasu on saanut kyy- tiä, ja viisikymppiseksi ukko on hyvässä kunnos- sa, pyykkilautaa vatsasta ja bodia käsivarsissa.

Tummat silmät tapittavat suoraan kohti. Murhamiehen vai Kristuksen katse?

”On suurempiakin syntisiä armahdettu”, Jo- hansson sanoo ja lehteilee Raamattuaan. Sen hän osaa. Seiska on jäänyt lukemistosta pois. Vii- si vuotta hän on lukenut Raamattua joka päi- vä, nykyään aamulla kuudesta seitsemään. Nyt kun hän yrittää taivuttaa suurta egoaan Kristuk- sen tahtoon ja elää niin kuin Raamatussa kehote- taan. Myös säännöllisessä päivärytmissä.

Harjoitusta tarvitaan. ”Nöyrytymistä”, Johans- son myöntää. ”Sillä elämä on tähän asti toiminut minun ehdoillani.”

Ongelmat eivät ratkea ampumalla

Vapautuminen on hämärän peitossa.

Yksitoista vuotta vankilassa on takana. Ensिम- mäiset viisi vuotta menivät sumussa ja huume- tokkurassa. ”Huumeita on jatkuvasti tarjolla.”

Nyt on kuusi vuotta puhdasta, negatiivista ai- kaa. Viimeinen positiivinen virtsanäyte otettiin kuusi vuotta sitten.

Latelle tämä on toisen Herran palvelemisen ai- kaa. Perkeleen pitkistä kynsistä hän siirtyi marras- kuisen päivämäärän muistaen Kristuksen leiriin.

Hän tietää, miltä tuntuu kun morfiini valuu suoniin. Tuo hetki sellissä yksinään oli saman- moinen, kropassa tuntuva. Kova juttu Herralta Kristukselta, jos niin kävi kuin Late sanoo: ”Pai- najaiset loppuivat siihen paikkaan.”

Laten luottokortti on se, että Jumala pystyy muuttamaan ihmisen eikä Kristus -kortti ole vain keino vapautua nopeammin. ”En enää ole vaaral- linen kenellekään.”

Muistan kyllä: Mooseksen joka tappoi egyptiläisen. Daavidin joka syyllistyi aviorikokseen ja murhautti Uurian. Paavalin, joka ennen käänty- mystään oli kristittyjen vainooja.

”Mene, äläkä enää syntiä tee”, Late lukee lisää Raamattuaan. Hänelle tämä tarkoittaa kirjaimel- lista ohjetta myös vapautumisen jälkeen. Entisen öykkärin on nyt noudatettava lakia ja järjestystä. Ongelmat eivät enää ratkea ampumalla.

”Jos sitten vielä palaan vankilaan, olen ollut pelle, enkä voi puhua Jeesuksesta sanaakaan.”

Usko, akka tai AA

Tarkastus, tarkastus. Lukossa, lukossa, lukossa, lu- kossa.

Lauri Johanssonin tavoittaminen on metallin- paljastimen ja lukemattomien lukkojen takana. Täällä hän on suojassa. Vankilan kirkon alttarin Jeesus -krusifiksi on hänen uuden elämänsä lii- tonmerkki. Kelpaan, kelpaan, kelpaan. Kiljuvat ja- lopeurat pysykööt tästedes loitolla.

Vastikään hän kävi ensimmäistä kertaa kaup- pakeskuksessa Kuopiossa, hiljattain hän on saa- nut kännykän. Ihmeellinen. Kauan ei ole aikaa siitä, kun hän meni naimisiin ja sai kouluikäisen pojan kaupan päälle. Ja vaihtoi kirkkokuntaa äiti- kirkosta vapaaseurakuntaan, koska vaimo ja ystä- vät ovat Vapiksella.

Sukulaisia ei ole, koska he sanoutuivat tunte- mattomiksi vaarallisesta rikollisesta. Juoppo isä tapettiin, uskovainen äiti kärsi kauan ja kuoli syö- pään.

”Nyt olen saanut loman, ja minulle on tulossa elämäni ensimmäinen perhejoulu. Koskaan mi- nulla ei ole ollut perhettä.”

Nyt se karski jätkä herkeytyy tuohon, räikeän punaseinän taukokuoneen muovituoliin pahvi- nen kahvimuki kädessä. Äsken siinä istui vartija.

”Poikien pelastus täältä on usko, akka tai AA”, tämä sanoo.”

Lauri Johanssonilla on usko ja akka.

LAHJA PYYKÖNEN

Tietokoneapu**Kotitalous-
vähennys 45%****www.orden.fi****040 5844 045***Kodin
Helga*

Meiltä saat perinteiset
kotisiivoukset
Kuopio/S.järvi: p. 0400 853 853
www.kodinhelga.com

**Hammaslaboratorio
DENTAL PARTS OY**

- erikoishammas-
teknikon palvelut
- hammaslaboratorio-
palvelut

Käsityökatu 18 A
70100 KUOPIO
puh. 017-262 6990

TimageS

WWW.TIMAGES.FI
TIMO HARTIKAINEN
VALOKUVAAJA

erikoishammasteknikko
Niina Toivanen
Kauppakatu 48, Kuopio
ajanvaraus 0440 228 984

**LÄNSIVUOREN
HAUTAUSHUOLTO**

Savonkatu 25, Kuopio
(Sokoksen takana)
www.lansivuoriky.fi
p. 017 261 3665

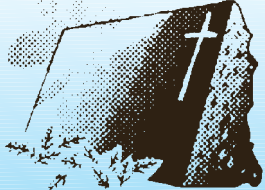
Hautakivi näyttely
liikkeessämme
-tervetuloa tutustumaan!

**Asianajotoimisto
J.S KETTUNEN**

asianajaja, varatuomari
Kuuluntie 3 B, 71800 Siilinjärvi
Puh. 5800 140, fax 5800 144
0400-573 469
jouni@jskettunen.fi
www.jskettunen.fi

- riita- ja rikosasiat
- testamentit
- perunkirjoitukset ja perinnönjaot
- avioerot, ositukset
- perintä ym.

HAUTAKIVET SUORAAN
VALMISTAJALTA
Myös lisänimen kaiverukset

**VARPAISJÄRVEN
GRANIITTI**

Savonkatu 24, Ollinpuisto, Kuopio
Puh. (017) 263 3408
VARPAISJÄRVI, Graniitintie 7
Puh. (017) 771 811

Äiti rukoilee puolestani

**Sotien jälkeen asutushallituksen
pääjohtajana toiminut Urho Kähönen
muisteli kirjassaan ”Voittamattomat
pataljoonat” (Kustannuspiste 1982)
talvisodan Taipaleenjoen taisteluja.**

Venälaisten suurhyökkäys joulukuun puolen välin jälkeen kulutti suuresti pataljoonaa, johon Kähösen joukkue kuului. Uuvuttavien taistelujen lomassa pääsi pataljoona hetkeksi taaksepäin lepäämään.

”Ainoa turvamme oli luotamus Korkeimman varjelukseen. Näin uskottiin jokaisessa korusu. Spontaanisti tutut virsien sävelet kaikuivat vähän väliä. Oli liikuttavaa nähdä miten monen karun taistelijan ääni katkesi liikutuksesta ja miten poskelle valuvaa kyyneitä yritettiin salaa raapaista pois likaisella kämmenselällä. Isänmaamme puolustajat eivät varmaan koskaan aikaisemmin tunneneet siinä määrin Korkeimman läsnäolon tarpeellisuutta kuin nämä vapaustaistelijat. Tuskin tätä joukkoa, niin vähäväkiseksi kuin se oli sulanutkin, saattoi mikään mahti voittaa, kun sitä elähdytti tämä henki ja Taipaleen murtumaton tahto.”

Kähösen pataljoonan taustassa oli joukkosidontapaikka Vilakalan koulun kellarissa, ja Kähönen on lainannut siellä toimineen lääkintäkersantti Marttilan kertomusta:

”Muistan joulukuun puolen vä-

lin raskaat taistelut. Haavoittuneita tuotiin koululle lakkaamatta. Kellarin lattia oli täynnä paareja, niillä vaikeasti haavoittuneita, jotka olivat tulleet elämänsä tienhaaraan. Kuoleman läheisyyden tunnelma oli voimakas.

Rykmenttimme pastori tuli kellarisiin. Hän kysyi, haluavatko haavoittuneet nauttia Herran pyhää ehtoollista. Pastorin jakaessa ehtoollista ja puhuessa heille lohdutuksen sanoja, kuulin miten eräs

kuolettavasti vatsaan haavoittunut viimeisillä voimillaan sopertaa:

”En minä pelkää lähtöä. Minulla on uskovainen äiti. Tiedän, että hän rukoilee puolestani.”

Pastorin kanssa sitten veisatesani näin, miten hän rauhallisin ja kirkkain katsein siirtyi kirkkauteen. Häntä seurasi pian kaksi muuta soturia matkalle kotikuntansa sankarihautaan.

JARI MUTA

**Kauneimmat
Joululaulut
tekee hyvää**

SUOMEN LÄHETYSSEURA

TUOMIOKIRKKO

perjantaina 14.12. klo 19 (nuorille)
sunnuntaina 16.12. klo 15 ja 18
maanantaina 17.12. klo 18

SUOKADUN PALVELUKESKUS

tiistaina 18.12. klo 13.30

INKILÄNMÄKI TÄTILÄ

tiistaina 18.12. klo 18

ALAVAN KIRKKO

sunnuntaina 9.12. klo 16
sunnuntaina 16.12. klo 18

NEULAMÄEN KIRKKO

sunnuntaina 16.12. klo 16

SÄRKINIEMEN

SEURAKUNTATALO
sunnuntaina 9.12. klo 18

KALLAVEDEN KIRKKO

sunnuntaina 9.12. klo 16 (perheille) ja klo 19

PETOSEN SEURAKUNTATALO

sunnuntaina 9.12. klo 18

VEHMÄSMÄEN KAPPELI

tiistaina 18.12. klo 18

HIRVILAHDEN KAPPELI

torstaina 13.12. klo 18

KARTTULAN KIRKKO

sunnuntaina 9.12. klo 19

AIRAKSELA

torstaina 6.12. klo 14
Leena ja Martti Leskisellä,
Airakselantie 1122

PIHKAINMÄEN KOULU

torstaina 13.12. klo 18

SYVÄNNIEMEN KIRKKO

sunnuntaina 16.12. klo 19

PYHÄN

JOHANNEKSEN KIRKKO
sunnuntaina 16.12. klo 16 ja 18

MÄNNISTÖN VANHA KIRKKO

sunnuntaina 9.12. klo 15 (kuulo- ja näkövammaisille sekä kuuroille)
sunnuntaina 16.12. klo 16 ja 18

RAVINTOLA AMPIAINEN

maanantaina 17.12. klo 18

PUIJON KIRKKO

sunnuntaina 9.12. klo 15 (De vackraste julsångerna)
sunnuntaina 16.12. klo 16 (perheille) ja klo 19
maanantaina 17.12. klo 19
tapaninpäivänä 26.12. klo 19

POUKAMAN LEIRIKESKUS

sunnuntaina 16.12. klo 16

MUURUVEDEN KIRKKO

sunnuntaina 16.12. klo 19

SÄYNEISEN KIRKKO

maanantaina 3.12. klo 18.30 (perheille)
sunnuntaina 9.12. klo 19

RIISTAVESI

sunnuntaina 9.12. klo 19
Riistaveden kirkossa
tiistaina 11.12. klo 19 Uudistalolla, Jännelementie 298
maanantaina 17.12. klo 19
Melalahden kahvila Kotikeitaassa, Riistaveden Seolla
tiistaina 18.12. klo 19
Vartialan Seolla

**JUANKOSKI YLÖS-
NOUSEMUKSEN KIRKKO**

sunnuntaina 16.12. klo 15

KAAVIN KIRKKO

sunnuntaina 16.12. klo 19

TUUSNIEMI

sunnuntaina 9.12. klo 18
Tuusniemen kirkossa
perjantaina 14.12. klo 14
Shellillä
perjantaina 14.12. klo 18
Kojanlahden koululla
maanantaina 17.12. klo 18
Hirvolassa

VEHMERSALMEN KIRKKO

sunnuntaina 16.12. klo 16 (perheille) ja klo 19

SIILINJÄRVEN KIRKKO

sunnuntaina 9.12. klo 19
sunnuntaina 16.12. klo 15 (perheille) ja klo 18
sunnuntaina 23.12. klo 19
sunnuntaina 6.1. klo 15

VOURELAN KIRKKO

sunnuntaina 16.12. klo 15 ja 19
torstaina 20.12. klo 18 (perheille)
sunnuntaina 23.12. klo 19

MUUALLA SIILINJÄRVELLÄ

tiistaina 4.12. klo 18
Pöljän koululla
torstaina 13.12. klo 14
Risuharjun vanhainkodissa
keskiviikkona 19.12. klo 19
Simpan Baarissa

Arkihuolesi kaikki heitä.

KUOPIO
EV.LUT.
SEURAKUNNAT

SIILINJÄRVEN
SEURAKUNTA

SEURAKUNNAT 28.11.–11.12.12

TUOMIOKIRKKO

Tuomiokirkko on avoinna klo 10-15, lisäksi pe klo 18-23. puh. 040 4848 256

Viikkomessu ke 28.11. klo 18. Olli Viitaniemi, Lauri Kastarinen ja Anu Pulkkinen.

Alakoulujen adventtikirkko pe 30.11. klo 11.15. Sari Kärhä ja Anu Pulkkinen.

Kuopion eläkeläisjärjestöjen adventtiajan kirkkojuhla pe 30.11. klo 13. Tervetulo-toivotus Eläkeläisjärjestöjen Yhteistyötoimikunnan puheenjohtaja Erkki Kukkonen. Kallaveden kirkkokuoron seniorit, johtaa Anna-Mari Linna, puhe Ilpo Rannankari, urkurina Anu Pulkkinen.

Perjantaimessu pe 30.11. klo 19.

Virsituokio la 1.12. klo 15. Lauletaan adventtiajan virsiä. Anu Pulkkinen.

1. Adventtisunnuntain messu su 2.12. klo 10. Saarna Lauri Kastarinen, liturgia Satu Karjalainen, kanttorina Pertti Rusanen ja urkurina Anna Kosola. Tuomiokirkkokuoro ja Tuomiokirkon päiväkuoro.

Armas Maalon Adventtivesper su 2.12. klo 18. Puhe Ilpo Rannankari, Olli Viitaniemi, Tuomiokirkkokuoro, johtaa Pertti Rusanen ja urkurina Anna Kosola.

Konsertti ke 5.12. klo 19. The Kings Singers ja Kuopion Nuorisokuoro, johtaa Jussi Mattila. Lippuja varattavissa ennakkoon: kuopion.nuorisokuoro@dnainternet.net tai puh. 050 377 8463. Liput 32 €, alle 18-vuotiaat 26 €.

Itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus to 6.12. klo 10. Saarna Ilpo Rannankari, liturgia Sari Kärhä, urkurina ja kanttorina Anu Pulkkinen. Kuopio-Kvartetti.

Perjantaimessu pe 7.12. klo 19.

Tuomiokirkon Psalmikuoron jouluiinen musiikkituokio la 8.12. klo 15. Johtaa Anna Kosola

2. Adventtisunnuntain messu su 9.12. klo 10. Saarna Liisa Penttinen, liturgia Olli Viitaniemi, kanttorina Pertti Rusanen, urkurina Anu Pulkkinen. Kuopion Nuorisokuoro, johtaa Jussi Mattila.

Joulun valoa konsertti su 9.12. klo 18. Ville Rusanen baritoni, Pertti Rusanen baritoni, Eero Väättäinen urut ja piano. Ohjelma 15 €.

Musiikkikeskuksen oppilaitosten joulukonsertti ma 10.12. klo 18.

Lasten joulukirkko ti 11.12. klo 9. ja 10. Päiväkotilasten joulukuvaelma. Sari Kärhä, Pirjo Rissanen ja Pertti Rusanen.

Blue Christmas ti 11.12. klo 19. Eric Ray & The Minor Blue Band. Elviksen rakastettuja gospel- ja joululauluja baritoni Eric Rayn tulkitsemana. Liput/käsiohjelma 20 €. Liput lippupalvelusta.

Viikkomessu ke 12.12. klo 18. Liisa Penttinen, Ilpo Rannankari ja Anu Pulkkinen.

Tuomiokirkon Kamarikuoron joulukonsertti to 13.12. klo 18. Johtaa Pertti Rusanen.

KESKUSSEURAKUNTATALO
Suokatu 22
Seurakuntamestarit puh. 040 4848 259

Herättäjä-yhdistyksen myyjäiset pe 30.11. klo 10.30. Avauspuhe Aholansaaren toiminnanjohtaja Tytti Lintunen. Myyjäiset. Hernekeittoa ja leivonnaisia. Mahdollisuus ruokailuun (herne-

keitto). Tuotto Aholansaaren hyväksi.

Raamattupiiri ti 4.12. klo 17. Olli Viitaniemi. Kerhuhuone Aaron, Suokatu 22 C.

Eläkeläisten virkistyspäivä ke 5.12. klo 11. Raamattutunti "Hoosianna", pastori Lauri Kastarinen. Arpajaiset. Jouluinen ateriala 10 €. Kuljetus Inkilänmäeltä. Kuljetusapua tarvitsevat ottakaa yhteys Varpu Ylhäiseen 30.11. mennessä, puh. 040 4848 255.

Jouluseurat su 9.12. klo 18. Lauri Kastarinen, Merja Lepäpää, Jaro Julkunen ja Tuomo Ruuttunen. Kuopion Virsi-kuoro.

Lähimmäispalvelijoiden, lähimmäisten ja päiväkuoron yhteinen joulujuhla ma 10.12. klo 11. Varpu Ylhäinen ja Pertti Rusanen.

MUMMON MÖKKI

Puijonkatu 10.

Avoinnna ma-to klo 11-15. puh. 040 4848 272

Viriketuoikio to 29.11. klo 13. Japanilainen joulu.

Mummon mökki suljetaan to 13.12. klo 14. puh. 040 4848 272

Joululaulutuokio to 13.12. klo 13.

NUORET

Nuortenillat torstaisin klo 18-21 Suokadun nuorisotiloissa Keskusseurakuntatalolla.

Perjantaimessu pe 30.11. klo 19 Tuomiokirkossa.

Perjantaimessu pe 7.12. klo 19 Tuomiokirkossa.

LÄHETYS

Kotien lähetyspiiri ke 28.11. klo 13 Taimi Toivasella, Hapelähteenkatu 3 B.

Lähetyspiirien joulujuhla ti 11.12. klo 12 Keskusseurakuntatalolla, Suokatu 22.

DIAKONIA

Diakoniatoimisto Vastaanotot: Keskusseurakuntatalo, Suokatu 22 C. Päivystys ilman ajanvarausta ma klo 9-10.30 ja puhelinaika klo 10.30-11.30 puh. 040 4848 253 Pirjo Litmanen, muuna aikana puh. 040 4848 282. Ke klo 9-10.30 ja puhelinai-ka klo 10.30-11.30 puh. 040 4848 253 Birgitta Oksman-Kettunen. Inkilänmäen diakoniatyöntekijän Varpu Ylhäisen päivystys ilman ajanvarausta, Suokatu 22 C. Ti klo 9-10.30, puhelinaika klo 10.30-11.30 puh. 040 4848 254, muuna aikana puh. 040 4848 255.

Omaishoitajien joulujuhla to 13.12. klo 12-14.30 Ryt-ryn leirikeskuksessa. Retken hinta 12 €, sisältää: linja-autokuljetuksen, joululau-terian ja kahvit. Ilm. ja tarkemmat tiedot 3.12. mennessä diakoni Birgitta Oksman-Kettunen, puh. 040 4848 284.

MUUTA

Inkilänmäen käsityöryhmä ja palvelupiiri Tätiläs-sä to 29.11. klo 13. Vietämme pikkujoulua klo 13-15. Varpu Ylhäinen.

PERHETYÖ

Naisten lenkkipiiri Pouka-massa ma 3.12. klo 18. Jou-lupuu-ro.

Perhekerho. Pienen aasin askeleet ti 4.12 klo 9.30-11. Keskusseurakuntatalo, Suo-ka-tu 22 E. Huom. perhekerho päättyy syyskaudelta.

Lasten joulukirkko ti 11.12. klo 9. ja 10.

PYHÄKOULU

Kotipyhäkoulu Rönössä Jaana ja Asko Lappalaisen kodissa. Katso lisää Rönön sillan kupeessa olevalta ilmoitustaululta.

KUULUTETUT

Ari Stig Severin Sundström ja Aino Katri Inkeri Tiirikainen.

KUOLLEET

Ulla Maija Lehtinen 77v, Irja Elina Savojoki 85v, Esko Olavi Kurkinen 81v, Hanna Kröger 96v,Väinö Verner Lätti 93v, Leena Maria Honkanen 75v, Impi Ilona Hiltunen 96v, Hellin Irene Huttunen 84v, Panu Rainer Jauhiainen 28v.

ALAVAN KIRKKO

Keihäskatu 5

puh. 040 4848 298

Minun jouluni, Antti Tuis-kun joulukonsertti pe 30.11. klo 19. Liput ennakkoon lip-pupalvelusta 23 €, ovelta 26 €.

1. adventtisunnuntain per-hejumananpalvelus su 2.12. klo 10. Saarnaa Kirsi Perä-maa, liturgina Anna Väättäi-nen, kanttorina Leila Savolai-nen, Alavan ja Lehtoniemen päiväkerholaiset, Haapanie-men 3. ja 4. musiikkiluokat, johtajina Marjut Rannankari ja Jaakko Kosunen. Ruokailu ja askartelua.

Itsenäisyyspäivän jumalan-palvelus to 6.12. klo 10. Saar-naa Anna Väättäinen, litur-gina Kirsi Perämaa, kantto-rina Ossi Jauhiainen, senio-rikuoro.

2. adventtisunnuntain messu su 9.12. klo 10. Saar-naa Pirjo Kuula, liturgi-na Juha Välimäki, kanttori-na Leila Savolainen, Eva Alo-nen, laulu.

Kauneimmat joululaulut su 9.12. klo 16. Pirjo Kuula, Leila Savolainen, lapsikuoro, nuorten bändi.

Joulukuvaelma ma 10.12. klo 9.30.

Minna Canthin kou-lun joulukonsertti ti 11.12. klo 18.

ALAVAN SEURAKUNTAKESKUS

Keihäskatu 5 B

Kirjallisuuspiiri to 29.11. klo 14. Uusi neuvotteluhuone, B-rappu. Kirjana: Marja Lin-nankivi, Kekkosten mininä. Yht. henk. Aino Mikkonen puh. 040 7071 499.

Joulumyyjäiset su 9.12. klo 15.30 seurakuntasalissa. Klo 16 Kauneimmat joululau-lut kirkossa, jonka jälkeen myyjäiset jatkuvat. Myynnissä joululeivonnaisia ja -laati-koita, piirakoita ja käsitöitä sekä arpajaiset. Glögitarjoilu.

Alavan puurojuhla ti 11.12. klo 12 seurakuntasalissa. Anna Väättäinen ja Liisa Tiilikainen.

NEULAMÄEN KIRKKO

Vesurikuja 4

puh. 040 4848 311

1. adventtisunnuntain messu su 2.12. klo 13. Saarna piispa Matti Sihvonen, litur-gina Juha Välimäki, kantto-rina Leila Savolainen, Hanna Eskel, viulu. Adventin riisi-puuro ja rusinasoppa.

Joulukuvaelma ti 11.12. klo 10.30.

Joulumyyjäiset su 16.12. klo

15.30. Neulamäen kirkolla. Klo 16 Kauneimmat joulu-laulut, jonka jälkeen myyjäi-set jatkuvat. Myynnissä jou-lulaatikoita, karjalanpiirakoi-ta ja käsitöitä sekä arpajai-set. Glögitarjoilu.

SÄRKINIEMEN SEURAKUNTATALO

Särkiniementie 20

puh. 040 4848 307

Joulumyyjäiset la 1.12. klo 11. Hartaus klo 11, Anna Väättäi-nen. Joululeivonnaisia ja -laati-koita, mustikkakukkoja, käsi-töitä, arpajaiset. Paikan päällä mahdollisuus nauttia riisipu-u-rosta ja rusinasopasta.

Kauneimmat joululaulut su 9.12. klo 18. Juha Välimä-ki, Leila Savolainen, Zippo-rim-kuoro.

Jouluinen arkinen ateriala ja joulujuhla ti 11.12. klo 11.30. Juha Välimäki, Sisko Laiti-nen, Leila Savolainen.

Joulukuvaelma ke 12.12. klo 10.30

DIAKONIA

Diakoniatoimistot - Alavan kirkko: Ajanvarausvastaan-otto ke klo 9 – 11, Liisa Tiilikainen puh. 040 4848 324 (Alava, Niirala, Haapaniemi ja Lehtoniemi).

Neulamäen kirkko-seurakuntakeskus: to klo 9 – 11, Ulla Turunen puh. 040 4848 325 (Neulamäki).

Särkiniemen kirkko-seura-kuntakoti: ti klo 9 – 11, Sisko Laitinen puh. 040 4848 326. (Särkiniemi, Särkilähti).

PERHETYÖ

Perhekerhot - Viikolle 49 kaikissa kerhoissa jouluaskartelua, Lehtoniemessä myös joulupuu-ro. Viikolla 50 joulu-kuvaelma ja puuro, Lehtonie-messä ei puuroa. Perhekerho kokoontuu Neulamäessä tiis-taisin, Alavassa, Särkiniemes-sä ja Lehtoniemessä keskiviik-koisin klo 9.30-11.

AIKUISTYÖ

Alavan -, Kallaveden – ja Tuomikirkkoseurakun-nan yhteinen omaishoitajien joulujuhla Rytlyn leirikeskuksessa torstaina 13.12. klo 12-14.30. Linja-auto Maljalahdenkadulta klo 11, Alavan seura-kuntatalolta klo 11.10 ja Pyö-rönkaarelta klo 11.20. Hinta on 12 €, sisältää joululau-terian ja kahvin. Ilm. 3.12. menses-sä, Alavan omaishoitajat Liisa Tiilikainen puh. 040 4848 324, Kallaveden omaishoitajat Riitta Reima puh. 040 4848 370, Tuomiokirkkoseurakun-nan omaishoitajat Birgitta Oksman-Kettunen puh. 040 4848 284.

MUUTA

Joulukuvaelma ke 12.12. klo 10.30 Lehtoniemen kerho-tallassa.

KASTETUT

Moona Fiinu Ilona Voutilai-nen, Jenni Elisa Aleksandra Keskitalo, Fanni Viola Berlin, Elias Olavi Olsson, Joonatan Elia Tolonen, Pauli Olavi Si-pilä, Sofia Inkeri Tahkola.

KUULUTETUT

Jussi Paavo Mikael Kantele ja Maija Katariina Ketola.

KUOLLEET

Asta Elin Johanna Viitajärvi 89v, Liisa Annikki Pitkä-nen 80v.

KALLAVEDEN KIRKKO

Rauhalahdentie 21

puh. 040 4848 336

1. Adventtisunnuntain messu su 2.12. klo 10. Litur-

gia Petteri Hämäläinen, saar-na Raili Rantanen, kanttori-na Anna-Mari Linna ja kirk-kokuoro. Messun jälkeen torttumyyjäiset Lähetystyön hyväksi.

Perheiden adventti su 2.12. klo 16. Matti Pentikäinen, Mari Vuola-Tanila ja lapsi-kuoro.

Perheiden jouluaskartelut 3.-5.12. klo 18-20. Alkuharta-us kirkkosalissa, askarrellaan tonttuja, kortteja, enkeleitä, leivotaan pullaa, lauletaan joululauluja ja lopuksi juo-daan pullakahvit tai -mehut. Ota mukaan merkityt sak-set ja kassi.

Itsenäisyyspäivän Sana-jumalanpalvelus to 6.12. klo 10. Liturgia Anni Tan-ninen, saarna Juha Määttä, kanttorina Anna-Mari Linna. Petosen Polunetsijät.

2. Adventtisunnuntain messu su 9.12. klo 10. Li-turgia Petteri Hämäläinen, saarna Matti Pentikäinen ja kanttorina Richard Nicholls.

Perheiden kauneimmat joululaulut su 9.12. klo 16. Matti Pentikäinen, Mari Vuola-Tanila, lapsikuoro ja nuorten lauluryhmä.

Kauneimmat joululau-lut su 9.12. klo 19. Veli Män-tynen, Anna-Mari Linna ja kirkkokuoro.

MUUTA

Perheraamattupiiri su 2.12. klo 16.30 kirkon alakerrassa. Raamattupiiristä vas-taa Pia Karjalainen puh. 050 5251 012.

PETOSEN SEURAKUNTATALO

Pyörönkaari 21

puh. 040 4848 345

Kauneimmat joululaulut su 9.12. klo 18. Anni Tanni-nen, Jaana Turunen ja nuori-sokuoro Beat.

VEHMASMÄEN KAPPELI - MUUTA

Itsenäisyyspäivän seppe-leenlasku ja juhla Valohar-julla to 6.12. klo 15. Raili Ran-tanen ja Richard Nicholls.

HIRVILAHDEN KAPPELI

Länsirannantie 2410

puh. 044 275 7936.

Itsenäisyyspäivän seppe-leenlasku to 6.12. klo 13. Rai-li Rantanen ja Anna-Mari Linna.

Kauneimmat joululaulut to 13.12. klo 18. Matti Penti-käinen ja Anna-Mari Linna.

MUUTA

Hirvilahden työseuran puurojuhla ti 4.12. klo 17 Kaisa ja Ilkka Eskelisellä, Hiihtarintie 5, Hirvilahti.

KARTTULAN KIRKKO

Kirkkotie 23

puh. 040 4848 545

1. Adventtisunnuntain messu su 2.12. klo 10. Reijo Mustonen, Anne Keränen ja kirkkokuoro.

Itsenäisyyspäivän messu, kunniakäynti ja seppeleen-lasku Sankarihaudoille to 6.12. klo 10. Juha Määttä ja Anne Keränen. Kirkkokahvit.

Sanajumalanpalvelus su 9.12. klo 10. Mikko Väisänen ja Anne Keränen.

Kauneimmat joululaulut su 9.12. klo 19. Mikko Väisä-nen, Anne Keränen ja koulu-laisten gospelyhmä.

MUUTA

Ehtollishetki to 29.11. klo 13 Jaakkolassa. Reijo Mustonen ja Anne Keränen.

Ehtollishetki to 29.11. klo 14 Sairaalassa. Reijo Mustonen ja Anne Keränen.

Airakselan kauneimmat joululaulut to 6.12. klo 14 Leena ja Martti Leskisellä, Airakselantie 1122.

Keskustelutuokio ti 11.12. klo 13 Kotipiha ja Villenpiha. Osmo Rissanen.

Rukoushetki to 13.12. klo 13 Ainolassa, Karttulasaa. Osmo Rissanen.

Rukoushetki to 13.12. klo 13 Jaakkolassa. Reijo Mustonen ja Anne Keränen.

Ehtoollishetki to 13.12. klo 14 Karttulan sairaalassa. Reijo Mustonen ja Anne Keränen.

Miesten saunailta to 13.12. klo 17.30 Rytlyn leirikeskuksessa, Rytkyntie 16. Sau-na lämmin klo 17.30 alka-en, jonka jälkeen iltapala. Keskustelu ja ohjelma noin klo 19.

Kauneimmat joululaulut to 13.12. klo 18. Pihkainmäen koululla. Petteri Hämäläinen ja Anne Keränen.

KARTTULAN SEURAKUNTAKOTI

Kissakuusentie 14

puh. 040 4848 547

Sotiemme veteraanien puurojuhla ke 28.11. klo 12. Karttulan sotaveteraanit.

Lähetysmyyjäiset pe 7.12. klo 10-13. Tarjolla leivonnai-sia, lahjatavaroitia, arvontaa ym. Joulupuu-ro ja torttu-kahvit 6 €.

Seurakuntaväen joulujuhla ke 12.12. klo 10. Yhdessä oloa ja joulusta ohjelmaa. Lou-nas ja torttukahvit 10 €.

Perheiden jouluaskartelu ke 12.12. klo 17.30-19.30

NUORET

Nuortenilta to 29.11. klo 17.30-20.30 Kallaveden kir-kolla. Valon ja kynttilöiden ilta. 6.12. ei nuorteniltaa.

Nuortenilta to 13.12. klo 17.30-20.30 Kallaveden kirkolla. Joulujuhlailta, eh-toollinen.

LÄHETYS

Perinteiset Lähetysmyy-jäiset la 1.12. klo 11-13 Kal-laveden kirkolla. Leivonnai-sia, porkkana- ja lanttulaat-ikot, käsitöitä. Ohjelmassa hartaus, arpajaiset, ruokailu ja kahvila. Tuotto Kallaveden seurakunnan lähetystyölle.

Tule leipomaan ikkunapi-pareita lähetysten hyväk-si to 13.12. klo 9 alkaen Kalla-veden kirkolla. Ilmoittaudu 7.12. mennessä Katrille puh. 040 4848 334.

DIAKONIA

Leväsen kammari ma 10.12. klo 12.30-14. Leväsen palve-lukeskuksessa, Leväsentie 27. Kammarilla pikkujoulu. Jou-lupuu-ro ja torttukahvit.

Varttuneen väen joulujuh-la ke 12.12. klo 12-14 Kallave-den kirkolla. Hartaus Anna-Maija ja kanttori Anna-Mari Linna ja seniorikuoro. Joulupuu-ro ja kahvit.

Kallaveden, Tuomiokirkon ja Alavan seurakuntien omaishoitajien joulujuhla to 13.12. klo 12-14.30 Rytlyn leirikeskuksessa. Retken hin-ta 12 €, sis. linja-autokulje-tuksen, joululau-terian ja kah-vit. Ilm. ja tarkemmat tiedot 3.12. mennessä Riitta Reimal-le puh. 040 4848 370.

Haluatko leipoa Joululooa lähimmäisillesi? Diakonia-työn leivontatalkoot Peto-sen seurakuntatalolla ti 18.12. alkaen klo 12. Voit myös lei-poa kotonasi ja toimittaa leipomukset Petosen seura-kuntatalolle pe 21.12. men-nessä. Ilm. ja tarkemmat tie-dot Petosen diakoniatois-mtoon ke 12.12. mennessä ma ja ke puh. 040 4848 333. Dia-koniatyöntekijät toimittavat leivonnaiset koteihin.

MUUTA

Haminalahden Eränkävii-den joulupuu-ro su 9.12. klo 13. Haminalahti-Rytty-Kais-lastenlahti kylien asukkail-

Kesätyöntekijöitä Rippikoulutyöhön

Kuopion Kallaveden seurakunnassa on noin 25 000 jäsentä ja vuonna 2013 pidetään 18 rippikoulua. Etsimme kesälle 2013 ensisijaisesti leiri-työhön kahta kirkollisen nuorisotyön opiskelijaa.

Vapaamuotoiset hakemukset ansioluetteloineen sähköpostilla osoitteeseen petteri.hamalainen@evl.fi. Hakemusten on oltava perillä viimeistään perjantaina 21.12.2012 klo 16.

Lisätietoja tehtävistä antavat Petteri Hämäläinen puh. 040 4848 364 (petteri.hamalainen@evl.fi) ja Hanna Ikonen puh. 040 4848 357 (hanna.i.ikonen@evl.fi).

KUOPION EV.LUT. SEURAKUNNAT KALLAVESI

www.kuopionseurakunnat.fi

• HAUTAKIVET
• KAIVERRUKSET
• KULTAUKSET
ENTISÖINTITYÖT
• KIVILYHDYT

**KIVI
PAJA**

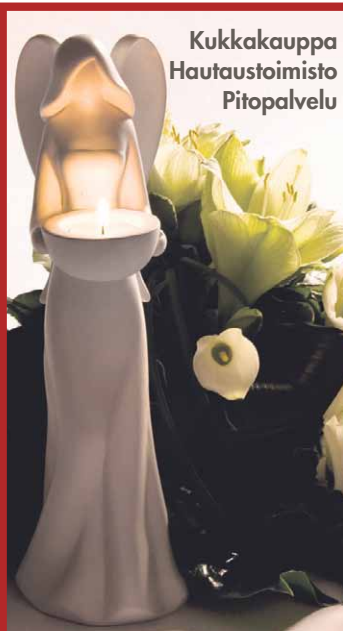
Sari Kämäräinen
Jääskelänkatu 1
70780 Kuopio
puh. 050 575 0004
www.kivipajasarik.fi

Hammaslaboratorio
Hyvä Hammas Oy
Puree Paremmiin.

Vuorikatu 36, 70100 Kuopio

Erikoishammasteknikko
Satu Koskela

p. 017 265 4400

Kukkakauppa
Hautausoimisto
Pitopalvelu

Kukka ja hautauspalvelu
ROSANNA

Vuorikatu 25
www.rosanna.fi
Kukkakauppa p. (017) 261 1456
Hautausoimisto p. 044 094 5919

Syväin kuva Siilin kuva

-Elämäsi hetkissä-

Voit keskittyä olennaiseen ja jättää elämäsi tärkeimpien hetkien ikuistamisen meidän huoleksemme. Ammattitaitoiset kuvaajamme palvelevat sinua toiveidesi mukaan.

Muotokuvauspalvelut
studiossa ja miljöössä
Tapahtumakuvaus
Hautajaiskuvaus

Nilsiantie 78, 73300 Nilsia
p.0451384236, info@syvarinkuva.fi

Toritie 12, 71800 Siilinjärvi
p.0458573999, siilinkuva@siilinkuva.fi

*Suru on
hitaasti vaalenevia varjoja...*

Hautausoimisto
J. NURRO OY

Kauppakatu 55-57 KUOPIO Puh. 017-2613065, 040 5056287
saila.lehto@nurro.fi www.nurro.fi

Antin Piha ja Kiinteistö Apu

- Pihan syyshuollot, haravoinnit, istutukset, räystäskourujen puhdistukset
 - Talveksi käsilumityt, lumenpudotukset ym.
- Pienet kodin remontit kuten tapetoinnit, maalaukset ja kodinkoneiden asennukset.
- Mökkitalikkari ja omakotitalikkaritoiminta

Soita ja kysy lisää. Antti Julkunen p. 050 575 3410
www.antinpihakiinteistoapu.fi

Pitopalvelu

Hujasen Eväät

-pitopalvelu, -tilausleivonta, -astiavuokraus

Leena ja Teija Hujanen

puhelin: 044 - 5340524

www.hujasenevaat.fi

*Pesu
Leenat oy*

*Pesulapalveluita
laadukkaasti
yrityksille ja yksityisille*

Liipasintie 2 (Saarijärven B-alueella) KUOPIO

017 369 0700

Ahertajankatu 3, 78850 Varkaus
p. 017 369 0700

SEURAKUNNAT 28.11.-11.12.12

le. Matti Pentikäinen ja Richard Nicholls.

Koiraväen jouluhartaus to 13.12. klo 18 Hirvijärven leirikeskuksessa. Reijo Mustonen ja Markku Heikkonen.

PERHETYÖ

Perhekerhot seuraavasti. **Petosen seurakuntatalo:** tiistaisin klo 9.30-11 **Valoharju:** tiistaisin klo 9.30-11. **Kallaveden kirkko:** keskiviikkoisin klo 9.30. **Jynkänvuoren kerhohuone** (Isännäntie 22): keskiviikkoisin klo 9.30-11. **Kurkima:** keskiviikkoisin klo 9.30-11. **Sotkanniemi:** Maari Kosusen kodissa, Nuottaniemessä torstaisin klo 9.15-10.45. **Rytlyn leirikeskuksessa** kerran kuussa 28.11. klo 9-11. **Karttulan seurakuntakodilla** maanantaisin klo 9.30-11 ja **Syvän nimen pappilassa** tiistaisin klo 9.30. Perhekerhojen viimeiset kokoontumiset vkolla 49.

Perheiden adventti su 2.12. klo 16. Koko perhe laulamaan Hoosiannaa, katsomaan kuinka ensimmäinen adventtikynttilä syttyy ja aistimaan palasia joulun odotuksesta. Matti Pentikäinen, Mari Vuola-Tanila ja lapsikuoro, Kallaveden kirkon ja Jynkänvuoden päiväkerholaiset. **Taidetiistai** ti 4.12. ja 11.12. klo 9.30-11.30 tai 13-15. Koko perhe kädentaitojen pariin Kallaveden kirkolle. Omat eväät ja taiteluun sopivat vaatteet mukaan. **Kirkkomuskari** su 9.12. klo 17 Kurkimaässä (kerhohuone). Yli 3-vuotiaille lapsille. Kirkkomuskarissa lauletaan, leikitään ja soitetaan. Ei ennakkoilmoittautumista. **Lasten ja perheiden jouluhartaudet** ti 11.12. klo 9.30 Petosen seurakuntatalolla ja Valoharjulla. **Lasten ja perheiden jouluhartaudet** ke 12.12. klo 9.30. Kallaveden kirkolla ja klo 10 Jynkänvuoren kerhohuoneella.

PIIRIT

Puutossalmen lähetyspiiri to 13.12. klo 13 Yrjö Roinisella, Roinilantie 222.

AIKUISTYÖ

Miesten sauna ja takkailta pe 7.12. klo 18 Poukaman leirikeskuksessa. Osallistumismaksu 5 €. Arka tunto minun sanani edessä, Reijo Kettunen.

KASTETUT

Siiri Anni Inari Miettinen, Vili Miska Sakari Raatikainen, Mimosa Hannele Mannikainen, Salla Taiga Sofia Tompuri, Reino Veikko Olavi Pietarinen, Hilla Aina Maria Asikainen, Lumi Johanna Timonen, Eeli-Olavi Aleksanteri Tikkanen, Elina Liisa Sofia Luokkala, Antti Tapio Luotomäki, Aisla Iitu Sofia Heimola, Eemel Lenne Kristian Huttunen, Perttu Joonatan Rönkkö, Rooza Maria Miettinen, Vivian Alexandra Valttonen, Erik Jie Oscar Uusimäki, Oskari Matti Tapani Varis, Lilian Fiona Josefina Pappi, Melinda Helmi Marjatta Voutilainen.

KUOLLEET

Liisa Maija Anneli Venäläinen 74v, Irja Eliina Kompula 76v, Elvi Lydia Airaksinen 87v, Aino Kaino Mirjam Martikainen 71v, Esa Antero Räsänen 62v, Seppo Ilmari Kinnunen 69v.

PYHÄN JOHANNEKSEN KIRKKO
Kellolahdentie 8

puh. 040 4848 386
Messu 1. adventtisunnuntaina 2.12. klo 10. Saarna Aulikki Mäkinen, liturgia Lauri Paatero.

Pyhän Johanneksen kirkon 20-vuotisjuhla ja Männistön seurakunnan juhluvuoden avaus 1. adventtisunnuntaina 2.12. klo 18. Aulikki Mäkinen tervehdys, arkkitiehti Juha Leviskän esitelmä ja juhla-kantaatti "On Kristus kirkon herra".

Lähetysviikon näyttely 3.-9.12. kirkon käytävän lasivitriniissä. Evankelis-luterilainen Lähetysyhdistys Kylväjä.

Kuopion ja ympäristön Rauhanhdistyksen lauluseurat ke 5.12. klo 19. **Itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus** to 6.12. klo 10. Saarna ja liturgia Sanna Husso.

Messu 2. adventtisunnuntaina 9.12. klo 10. Saarna Suomen Lähetysseuran lähetti Tarja Sännevirta, liturgia Salla Tyräinen. Lähetyspyhä ja kirkkokahvit.

MÄNNISTÖN VANHA KIRKKO
Lönnotinkatu 24

puh. 040 4848 386
Raamattupiiri naisille - hiljentymistä ja jakamista ke 5.12. klo 18. Salla Tyräinen.

Naisia raamatussa - raamattupiiri työkäisille naisille ke 5.12. klo 18 sivusalissa (huomaa muuttunut aika ja paikka). Aulikki Mäkinen.

Elämän makuinen messu su 9.12. klo 18. Saarna Aulikki Mäkinen, liturgia Salla Tyräinen.

MUSIIKKI

Pohjantien koulun musiikkiluokkien joulukonsertti ke 12.12. klo 18 Pyhän Johanneksen kirkossa. **Hyvä mies ja hyvä nainen, ihminen!** - Tule kuoroon! Männistön seurakunnan kuorot toteuttavat Pyhän Johanneksen kirkon 20-vuotisjuhluvuoden tapahtumana draamallisen kuorokonsertin "Armon valo lohduttaa". Teos esitetään Hiljaisen viikon keskiviikkona 27.3.2013 klo 19 Pyhän Johanneksen kirkossa. Teoksessa käydään läpi Jeesuksen elämäntahtia syntymästä kuolemaan ja ylösnousemukseen. Teoksen musiikki koostuu kansanmusiikkisävytyksistä virsistä ja äänimaisemista. Kuoroon tarvitaan lisää lauluvoimaa, sekä miehiä, että naisia. Kuoroharjoitukset 16.12.2013 alkaen ke klo 18-19.30. Harjoitusten ajaksi järjestetään tarvittaessa lapsiparkki. Jos olet kiinnostunut tulemaan mukaan laulamaan, ota yhteyttä kanttori Tintti Tinkalaan, puh. 040 484 8404, tintti.tinkala@evl.fi.

Kuulo- ja näkövammaisten sekä kuurojen kaudenimmet joululaulut su 9.12. klo 15 Vanhassa kirkossa. Induktiosilmukka, tekstiulkkaus, viittomakielen tulkkaus, tarvittaessa laulujen sanat pisteillä sokeille ja isotekstit heikkonäköisille. Anna-Sofia Olkkola.

Suomalais-Unkarilainen joululauluilta ma 10.12. klo 18-19.30 Vanhassa kirkossa. **Sibelius-Akatemian konsertti** ti 11.12. klo 19 Pyhän Johanneksen kirkossa. Jan Lehtola, urut.

Pohjantien koulun musiikkiluokkien joulukonsertti ke 12.12. klo 18. Pyhän Johanneksen kirkossa.

DIAKONIA

Diakoniatyön ajanvastaanotto Pyhän Johanneksen kirkolla ti klo 9-10 Ulla Halonen (Saarijärvi, Kelloniemi, Kettulanlahti) puh. 040 4848 405. Puhelinpäivystys ti klo 9-10 Mari Merntanen (Männistö, Linnanpelto) puh. 040 4848 406, Merja Hyvärinen (Itkonniemi, Tihtotar) puh. 040 4848 407.

Elämää etsimässä -piiri to 29.11. klo 14.30-16 Pyhän Johanneksen kirkolla. Aulikki Mäkinen.

Hyvän Mielen Päivä ke 5.12. klo 11-13.30 Pyhän Johanneksen kirkolla. Itsenäisyyspäivän juhla. Kuopion Lotta-perinneyhdistyksen puheenjohtaja Liisa Savolainen ja kuopiolaisia lottia. Musiikkia. Linja-autokuljetus: Päivärannantie, Citymarketin jälkeinen pysäkki Kettulanlahteen päin klo 9.50. Kaijan pata klo 9.55. Pihlajaharjuntien ja Rahu-sentien risteys klo 10. Kelloniemen Sale klo 10.05. Itkonniemi (Malminkatu 13) klo 10.10. Sotilaspojan-katu klo 10.15. Tellervonkatu klo 10.20. Lönnotinkatu (Lönnotinkatu 11 kohdalla) klo 10.25. Pohjolankatu (Pohjolankatu 28 kohdalla) klo 10.30. Killisenkadulle ja Pohjolankatua Lönnotinkadulle, Saariaita klo 10.40. Pyhän Johanneksen kirkko. Paluu samaa reittiä. Päivän kustannukset 5 €.

MUUTA

Koulujen adventtihartaudet pe 30.11. kouluilla. Kalevalan koulu klo 9 ja klo 10. Pohjantien koulu klo 9.15. Mäntykankaan koulu klo 10. Kettulan koulu klo 11.30.

Itsenäisyyspäivän hartaus ja lipunnosto ke 5.12. klo 9 Kettulan koululla. **Ehtolishartaudet** ma 10.12. klo 13 ja 13.30 Sunnen kodilla, Päiväranteentie 29. Lauri Paatero.

Törmälän ystävien joulumatka ti 11.12. Törmälään. Lähtö klo 10. Annikki Tenhunen.

Asukastupa Koillistuulen jouluhartaus to 13.12. klo 12, Saarijärventie 9. Salla Tyräinen.

Ehtoollishartaus ja kaudenimmet joululaulut to 13.12. klo 13.45 Mäntylän palvelutalolla, Untamontkatu 5. Sanna Husso, Heikki Mononen.

RUKOILEMME

TUULA HYTTINEN

Tapahtukoon sinun tahtosi, myös maan päällä niin kuin taivaassa.

KASTETUT

Niklas Eero Tapio Karvo-
nen, Martti Antti Oskari
Luukkonen, Lilli Vilja Inke-
ri Kinnunen, Eljas Jukka Ju-
hani Turunen.

KUOLLEET

Timo Juhana Hiltunen 45v,
Erkki Törrönen 85v, Aarne
Aukusti Laitinen 82v, Kai-
ja Kyllikki Niskanen 74v,
Anna Maria Ahonen 93v,
Kalle Kyllönen 87v.

PUIJON KIRKKO
Taivaanpankontie 3

puh. 040 4848 419
**Tekstitetty messu 1. ad-
venttisunnuntaina** 2.12.
klo 10. Jaana Marjanen
saarnaa, Heikki Hyvärinen,
Sanna Alanen, Piijo Lap-
palainen. Kanttorina Outi
Keskisipilä. Puijon kama-
rikuoro. Kaikki, mitä mes-
sussa sanotaan tai laule-
taan, heijastetaan seinäl-
le. Lapsille pyhäkoulu. Lin-
ja-autokuljetus klo 9: Jän-
nevirran silta - Uuhilah-
dentie - Ranta-Toivalantie
- Päiväranta - Metsäkum-
muntie - Puijonsarventie.
Pysäkeiltä pääsee kyytiin.
Paluukyyti klo 11.30 Puijon
kirkolta tuloreittiä pitkin.
Kutsu yhteyteen -messu
su 2.12. klo 17. Tarja Säyne-
virta, Sanna Alanen. Lap-
sille oma opetus.
**Itsenäisyyspäivän sana-
jumalanpalvelus** to 6.12.
klo 10. Pekka Nieminen
saarnaa, Niklas Grönholm.
Kanttorina Outi Keskisipi-
lä. Puijon laulu, johtaa Ris-
to Lammontausta. Puijon
Pakertajien 40-vuotisjuh-
la. Kirkkokahvit.

Messu su 9.12. klo 10. Kari
Kuula saarnaa, Heikki Hy-
värinen. Kanttorina Heidi
Löppönen. Kirkkokuoro.
**Det vackraste julsånger-
na** su 9.12. klo 15. I Puijo
kyrka, Taivaanpankontie 3.
Man får en fin julstämmning
genom att sjunga tillsammans
med Tintti Tinkala
och Jaana Marjanen. Sam-
tidigt hjälper man barn i
Asien att lära sig läsa via
kollekten till Finska Missi-
onssällskapet.

**Pieni iltakirkko ja eh-
toollinen** su 9.12. klo 18.
Pekka Nieminen. Laulu-
ryhmä Verso. Iltatee.
**Aarneen laulun joulu-
konsertti** ma 10.12. klo 19.
Johtaa Pekka Leskelä. Va-
paa pääsy. Ohjelma 7 €.
Lasten jouluhartaus ke
12.12. klo 9.45. Sanna Ala-
nen, Heikki Hyvärinen,
Puijon srkn lapsi- ja per-
hetyön väki. Kanttorina
Heidi Löppönen.
**Puijon laulun joulukon-
sertti** to 13.12. klo 19. Joh-
taa Risto Lammontausta.
Vapaa pääsy. Ohjelma 10 €.

**PUIJON
SEURAKUNTAKESKUS
Taivaanpankontie 3**
**Eläkeläisten iltapäivä-
kerho** to 29.11. klo 12.30.
Jouluaskartelua, Seija Ris-
sanen.
Perhekerho ke 5.12. klo
9.30. Kotimaani.
**Perheiden jouluun val-
mistautuminen ja as-
karteluilta** to 13.12. klo
18. Nuorisotalon puolella.
Niklas Grönholm, Susanna
Pakkala-Koskelainen.

**LÄNSI-PUIJON
KERHOHUONE
Rypysuontie 28-30**
puh. 040 4848 419
Perhekerho ti 4.12. klo
9.30. Kotimaani.

POUKAMA
Poukamantie 105

Perhekerho ti 4.12. klo
9.30. Kotimaani.
Ystävänpäiväkerho ke
5.12. klo 11. Joululaulut,
Kanttori Outi Keskisipilä
Tehdään yhdessä -ryhmä
ma 10.12. klo 18. Saviruu-
kusta joulukello. Seija Ris-
sanen, Helena Heija-Nuu-
tinen. Lisätietoa diakonia-
työntekijä Riitta Murto-
rinne puh. 040 4848437.
**Ystävänpäiväkerhon jou-
lujuhla** 12.12. Hirvijärven lei-
rikeskuksessa. Riitta Murto-
rinne, Heikki Hyvärinen. Il-
moittautumiset kerhossa.

MUUTA

Ystävän kammari ti 4.12.
klo 11. Avoinna tiistai-
sin 11-14 kaikenikäisil-
le. Yhdessäoloa ja kah-
vitarjoilua.

KASTETUT

Lotta Martta Aliisa Mä-
kiahö, Oliver Fredrik Mi-
kael Siikström, Silja Sofia
Simonen, Elsa Aune Kata-
riina Lepistö.

KUULUTETUT

Toni Joonas Anselmi Pih-
kanen ja Jenni Tiia Maria
Kärkkäinen.

KUOLLEET

Tyyne Maria Voutilainen
87v, Lempi Pursiainen 93v,
Irja Elina Toivanen 96v,
Riitta Kaarina Antikainen
66v, Saima Kaarina Suon-
tio 81v, Eila Tuulikki Riek-
kinen 64v, Martti Aulis
Haatainen 75v.

RIISTAVEDEN KIRKKO
Joensuuntie 2505

**1. Adventtisunnuntain
messu** su 2.12. klo 10. Kir-
si Leino, Raili Pursiainen,
Riikka Tuura. Lapsikuoro.
**Itsenäisyyspäivän juma-
lanpalvelus** to 6.12. klo
10. Mikko Huhtala, Riik-
ka Tuura. Seppeleenlas-
ku sankarihaudoille. Juhla-
kahvit seurakuntatalossa.
**2. Adventtisunnuntain
messu** su 9.12. klo 10. Saar-
na Reijo Leino, Raili Pursi-
ainen, Riikka Tuura.
Kauneimmat joululaulut
su 9.12. klo 19. Kirsi Leino,
Riikka Tuura. Mukana yh-
distetty Riistaveden ja Veh-
mersalmen kirkkokuoro.

RIISTAVEDEN
SEURAKUNTATALO
Keskustie 2

Neulepiiri pe 30.11. klo 13.
**Joulukuusen koristeluil-
ta ja nyyttärit** pe 30.11.
klo 18.
Neulepiiri ti 4.12. klo 13
Takkahuoneessa.
Jouluaskartelu la 8.12 klo
14-16.
**Kirkkokahvit ja keskus-
telutilaisuus** su 9.12. Kirk-
kokahvien jälkeen keskus-
tellaan Järvi-Kuopion seu-
rakunnan ja Riistaveden
alueseurakunnan asioista
Reijo Leinon johdolla
**Piirien yhteinen joulu-
juhla** ma 10.12. klo 19.
Viikkomessu ke 12.12.
klo 12.

MUUTA

Kauneimmat joululaulut
ti 11.12. klo 19. Uudistalo,
Jänneniementie 298.

JUANKOSKEN
YLÖSNOUSEMUKSEN
KIRKKO
Mäntytie 5

Rukoushetki to klo 12.
Itsenäisyyspäivän sana-

jumalanpalvelus to 6.12.
klo 13. Hannu Komulainen,
Matti Saarela. Sankarihau-
doilla käynti klo 12.30, ju-
malanpalveluksen jälkeen
kirkkokahvit ja kaupun-
gin Itsenäisyyspäivän juhla
seurakuntatalossa.
Joululaulumessu su 9.12.
klo 13. Paula Hagman-
Puustinen, Matti Saarela.
Mesussa käytetään kau-
neimpia joululauluja.
**Avoimen perhekerhon
hartaus** ti 11.12. klo 9.30.
”Lähestymme seimen ih-
mettä”.

**Joululaulumessu
Ylösnousemuksen
kirkossa
su 9.12.
klo 13.**

JUANKOSKEN
SEURAKUNTATALO
Mäntytie 5

Aamukahviryhmä to
29.11. klo 10.
**Liikunta- ja näkörajoit-
teiset** pe 30.11. klo 12. Li-
ikunta- ja näkörajoitteis-
ten sekä Juankosken Aivo-
parkkien jouluihin tapaa-
minen tulossa pe 14.12. klo
12. ruokailua varten ilm.
5.12. Leila Asikainen puh.
040 4888 620.
**Donkkis Big Night, kou-
luikäisten toimintaillat**
pe 30.11. klo 18.
**1. Adventtisunnuntain
Koko kansan kuusenko-
ristelukirkko** su 2.12. klo 13.
Paula Hagman-Puustinen,
Matti Saarela. Hartaushet-
ki, ohjelmaa ja tarjoilua.
Illoipisarat esiintyvät. Voit
tuoda oman koristeesi yh-
teiseen kuuseen tai tehdä
sen paikan päällä.
Perhekerho ti 4.12. klo
9.30.
Iltaseurat ti 4.12. klo 18.
Paula Hagman-Puustinen.
Avoim perhekerho ti 11.12.
klo 9.30. Ensin kirkossa
Sanan ja yhteyden ilta ti
11.12. klo 18.30. Järj. Kan-
sanlähetyt.
Seurakuntakerho ke 12.12.
klo 12.
Aamukahviryhmä to
13.12. klo 10.

KAAVIN KIRKKO
Kaavintie 24

**1. Adventtisunnuntain
kirkkopyhä** su 2.12. klo 13.
Mikko Huhtala, Taru Par-
viainen. Vanhemman väen
kirkkopyhä, messun jälkeen
adventtijuha seurakunta-
kodissa. Kirkkokahvit. Kaa-
vin Lions Club ja Ladyt mu-
kana järjestelyissä.
**Itsenäisyyspäivän sana-
jumalanpalvelus** to 6.12.
klo 13. Mikko Huhtala, Ari
Lohi. Kunniakäynti sanka-
rihaudoilla. Kahvitilaisuus
seurakuntakodissa.
**Joulukonsertti ”Joulu-
na Jumala syntyi”** pe 7.12.
klo 18. Minna ja Jukka Pyy-
salö. Vapaa pääsy, ohjel-
mat 5 €, Kirkon Ulkomaa-
navulle.
**2. Adventtisunnuntain
messu** su 9.12. klo 13. Rai-
li Pursiainen, Taru Parviai-
nen. Lapsikuoro.
Konsertti ma 10.12. klo 18.
Musiikkiopiston oppilaat
ja opettajat.
Lasten jouluhartaus ke
12.12. klo 9.30.

KAAVIN
SEURAKUNTAKOTI
Kirkkorannantie 1

Veteraanien adventti-

juhla ke 28.11. klo 14.
**Vanhemman väen ad-
venttijuha** su 2.12. klo
14.30. Puuro, ohjelmaa ja
torttukahvit. Kaavin Lions
Club avustaa. Lisätiedot
Pirjo Julkunen puh. 040
4888 627.
**Vapaaehtoistyönteki-
jöiden ja omaishoitaji-
en joulujuhla** ti 11.12. klo
11. Ilm. 5.12. mennessä Pir-
jo Julkuselle puh. 040
4888 627.
Lasten jouluajan hartaus
to 13.12. klo 9.30.

MUUTA

**Järvi-Kuopion mielen-
terveyskuntoutujiin
joulujuhla** ti 4.12. klo 11
Tuusniemellä. Lähtö Kaa-
vin matkahuollosta
klo 10.20 linja-autolla.
Ruokamaksu 5 €/hlö. Il-
moittautumiset, eri-
tyisruokavaliot ja lä-
hiomaisen yhteystie-
dot 26.11. mennessä Pir-
jo Julkunen puh. 040
4888 627.

MUURUVEDEN
KIRKKO
Kirkkotie 1

**1. Adventtisunnuntain
messu** su 2.12. klo 16. Satu
Väättäinen, Matti Saarela.
**Itsenäisyyspäivän sana-
jumalanpalvelus** to 6.12.
klo 16. Satu Väättäinen,
Matti Saarela.
**2. Adventtisunnuntain
messu** su 9.12. klo 16. Satu
Väättäinen, Taru Parviai-
nen.

MUURUVEDEN
SEURAKUNTATALO
Kirkkotie 1

**Työttömien aamupuuro
ja aamukahvi** to 29.11. klo
9-10.30.
**Perhekerho ja perhekah-
vila** vuoroviikoin to klo
9.30-11 kerhotiloissa.
**Itsenäisyyspäivän kahvi-
tilaisuus** to 6.12. jumalan-
palveluksen jälkeen noin
klo 17.
**Veteraanijärjestöjen ja
kirkkokuoron yhteinen
joulujuhla** to 13.12. klo 12.
**Aluepapiin ja diakonia-
työntekijän päivystys**
joka toinen to klo 9-11.
Seuraava päivystys to
20.12. Muina aikoina alue-
papiin tavoittaa puh. 040
4888 613 ja diakoniatyön-
tekijän puh. 040 4888
608.

MUUTA

**Itsenäisyyspäivän seppe-
leenlasku ja kunniakäyn-
ti sankarihaudoilla** to
6.12. klo 15.30 ennen juma-
lanpalvelusta.

SÄYNEISEN KIRKKO
Kirkkoharjuntie 2

**1. adventtisunnuntain
messu** su 2.12. klo 10. Mik-
ko Huhtala, Taru Parvi-
ainen.
**Lasten kauneimmat jou-
lulaulut** ma 3.12. klo 18.30.
**Sanajumalanpalvelus It-
senäisyyspäivänä** to 6.12.
klo 10. Hannu Komulai-
nen, Matti Saarela. Sanka-
rihaudoilla käynti.
**2. Adventtisunnuntain
messu** su 9.12. klo 10. Han-
nu Komulainen, Matti
Saarela.
Kauneimmat joululaulut
su 9.12. klo 19. Hannu Ko-
mulainen, Taru Parviainen.
Lähetystyön hyväksi.

SÄYNEISEN
SEURAKUNTAKOTI
Kirkkoharjuntie 2 A

Lähetyskahvila to 29.11.
klo 12. Leila Asikainen.

MUUTA

Keskustelupiiri ma 10.12.
klo 14. Liisa Parviaisella
Hankamäentie 953. , ”Oi,

Ei rakkautta kuin krääsää osteta

Adventti on kirkollinen vasti-
ne kaupan kielen sanomal-
le, että on enää 24 päivää
aikaa hoitaa jouluostokset.
Saman sanakirjan mukaan
postiluukusta tipahtanut leluluettelo on
kai sitten lasten raamattu.
Ennen kuin ryntäät tavarataivaaseen,
vilkaisepa lapsesi tai lapsenlapsesi, kum-
milapsesi huoneeseen. Haluatko tosiaan
lisätä lapsen ahdistusta vielä uusilla le-
luilla? Eikö hän jo tukah-
du loputtomiin virikkei-
siin?

Ja mitäpä tekee aikui-
nenkaan ystäväsi kimal-
televalla koriste-esineellä.
Esillehän se on laitettava,
ettet loukkaantuisi kun
loppiaisena teet yllätys-
vierailun tarkistaaksesi,
oliko lahjasi mieleinen.

Adventin evankeliumi
on ironinen parodia ma-
terialistisesta juhlahumus-
ta. Kun muinaiset kunin-
kaat saapuivat kulkuessa
kaupunkiin, he tulivat yl-
vällä sotahevosella rat-
sastaen. Jeesus valitsi si-
säänajamattoman aasin.
Vaikka hevoset ovatkin
nykyisin vaihtuneet mus-
tiin limusiineihin, mie-
dämme kyllä niitä tar-
koitamme toista aasiksi
haukuessamme: tyhmää,
laiskaa, jääräpäistä.

Kun suurta johtajaa vastaanotetaan,
huiskutellaan lippuja ja levitellään pu-
naisia mattoja, kukkia ojennetaan. Jee-
suksen kulkuetta tervehdittiin puista re-
vityin oksin (meillä viheliäisen pajun,
kuten palmusunnuntaina kuuluu). Pol-
kua pehmennettiin hikisillä vaatteilla. Ja
kansallislaulun sijaan improvisoitiin äk-
kiä Hoosianna -hymni: Pelasta, auta oi!
Kuin Mikkihiiri merihädässä konsa-
naan.

Mitäpä tämä kaikki tar-
koittaisi, ei kaupallisel-
la eikä kirkonkaan kielellä,
vaan sillä kielellä, jota ko-
tona puhutaan?

Teeskentelemätöntä
iloa, yhdessä olemista ja
tekemistä. Krääsästä va-
pautumista? Vapautumis-
ta siitä harhasta, että rak-
kautta voi osoittaa vain
uusilla turhakkeilla.

Vaihda turhakkeet ai-
toon rakkauteen. Lahjoi-
ta aikaa. Ota syyliin. Hala.
Anna helliä sanoja. Ole ar-
mollinen itsellesi, läheisil-
lekin.

Päästä pahasta, niin
kuin Taivaallinen Isämme
meidät pahasta päästää.

TAPIO LEPOLA

Kirjoittaja on hiljakkoin
eläkkeelle jäänyt
Siilinjärven seurakunnan
kappalainen.

KUOPIO

Kuopion kaupungin itsenäisyyspäivän juhla 6.12.2012

KUOPION MUSIIKKIKESKUS

klo 12–13 Kahvitus yleisölle
klo 13.00 Juhla
Juhlapuhe Kuopio-mitalin saaja 2012
Musiikin tohtori Pekka Vapaavuori
Musiikkilukion kuoro
Kuopion kaupunginorkesteri

ITSENÄISYSPÄIVÄN JUMALANPALVELUKSET PYHÄN NIKOLAOKSEN KATEDRAALI

klo 10.00 Vedenpyhitys ja liturgia,
Pyhän Nikolaoksen praasniekka

KUOPION TUOMIOKIRKKO

klo 10.00 Sanajumalanpalvelus

ITSENÄISYSPÄIVÄN MUUT TAPAHTUMAT KUOPIOSSA SANKARIPUISTO

klo 12.00 Seppelienlasku, Itä-Suomen Sotilasläänin
esikunta / Pohjois-Savon aluetoimisto

SOTKU - KAUPUNGINTALO

klo 18.00 Soihtukulkue, Itä-Suomen Yliopiston Ylioppilaskunta

Vekkeri
– ajatusta ja antiikkia
osto ja myynti
p. 045 895 6680

• Matot
• vuodevaatteet • ym.

ITSEPALVELUPESULA
Pyykkisatama

Itkonniemenkatu 27, 70500 Kuopio

Puh. (017) 263 3128

Luotettavaa
koti- ja siivouspalvelua

Tmi SAVON HILMA

www.savonhilma.com

p. 050 551 2177

Kotitalousvähennys 45 %.

SEURAKUNNAT 2

muistatko vielä sen virren".
Tuo mielivirtesi.

TUUSNIEMEN KIRKKO Keskitie 21

Sanajumalanpalvelus 1. adventtina su 2.12. klo 10.
Reijo Leino, Ari Lohi.
Itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus to 6.12. klo 10. Uwe Mäkinen, Ari Lohi. Kirkkokuoro avustaa.
Messu su 9.12. klo 10. Uwe Mäkinen, Ilona Vähäsöyrinki.
Kauneimmat joululaulut su 9.12. klo 18. Uwe Mäkinen, Matti Saarela. Kirkon jälkeen seurakuntatalossa joulupuuro ja joululauja.

TUUSNIEMEN SEURAKUNTATALO Koivukuja 2

Palvelupäivä ke 28.11. klo 10.
Lähetysaskartelu ti 4.12. klo 11–15 Kerhohuoneessa.
Järvi-Kuopion mielen-terveyskuntoutujan joulujuhla ti 4.12. klo 11. Ruokamaksu 5 €/hlö. Ilmoittautumiset, erityisruokavaliot ja lähiomaisen yhteystiedot 26.11 mennessä Auli Kekkonen puh. 040 4888 631.
Koko perheen jouluaskarteluilta ti 11.12. klo 17.30.
Piirakkatalkoot to 13.12. klo 9 alkaen ja pe 14.12. klo 9 alkaen.
Joulumyyjäiset la 15.12. klo 10–12. Ennakkotilaukset piirakoista, leivonnaisista ja laatiikoista ke 12.12. mennessä Airi puh. 044 0610 270.

MUUTA

Joulupuuro ja Konsertti su 2.12. klo 11.30 Tuusniemen koulukeskuksessa. Konsertti alkaa klo 12.30. Piano Riikka Tuura, viulu Riitta Hämeen-Anttila ja laulu Jorma Koponen. Konsertin tuotto menee Tuusniemäläisten Toivon Säteiden toiminnan tukemiseen.
Kauneimmat joululaulut pe 14.12. klo 14. Shelliä.
Kauneimmat joululaulut pe 14.12. klo 18 Kojanlahden koulussa.
Kauneimmat joululaulut ma 17.12. klo 18 Hirvossa, Luostaritie 3457.

VEHMERSALMEN KIRKKO Lempeläntie 17

Perhemessu 1. adventtina su 2.12. klo 13. Kirsi Leino, Ari Lohi. Lauletaan Hoosianna, koristellaan yhdessä kirkon joulukuusi. Glögiä ja piparia tarjolla.
Itsenäisyyspäivän sanajumalanpalvelus to 6.12. klo 13. Uwe Mäkinen, Riikka Tuura. Partiolaisten lupauten anto, kirkkokahvit seurakuntakodissa.
Perhemessu 2. adventtisunnuntaina su 9.12. klo 13. Uwe Mäkinen, Riikka

ka Tuura.
Koko perheen joulujuhla ke 12.12. klo 18. Tilaisuus jatkuu Majakalla.

VEHMERSALMEN SEURAKUNTAKOTI Lempeläntie 15

Varttuneenväen puurojuhl ti 11.12. klo 10–12. Juhlaa mukana tekemässä ja viettämässä sydänkerho.

MUUTA

Adventtilaulajaiset su 2.12. klo 19 Mustinlahden kylätalossa.
Lähimmäisen kammari ma 3.12. klo 10–12. kammari. Joulun odotus, kanttori Taru Parviainen.
Adventtilaulajaiset ma 3.12. klo 19 Puutosmäessä, Kaija ja Tapio Kekäläisellä, Mäenseläntie 90.
Adventtilaulajaiset ti 4.12. klo 18. Ritoharjun toimintakeskuksessa. Myyjäiset ja arpajaiset.
Lähimmäisen kammari ma 10.12. klo 10–12 kammari. Omat "pikkujoulut", vaihdetaan pienet paketit. Torttukahvit. Virpin yllätys.
Seimikuvaelman harjoitukset ti 11.12. klo 17.30 kirkossa. Enkeleitä ja paimenia tarvitaan.
Lähetys- ja käsityöpiiri to 13.12. klo 11–14 lähimmäisen kammari. Askartelua ja käsitöitä lähtöksen hyväksi.

KASTETUT

Eero Erik Tirkkonen, Juankoski, Peetu Jeremias Olavi Tirkkonen, Tuusniemi, Santeri Olavi Pietari Räsänen, Kaavi, Minttu Lida Maria Jääskö, Juankoski.

KUOLLEET

Arto Heikki Seivo 59v, Kaavi, Raimo Kalevi Räsänen 66v, Tuusniemi, Seppo Tapani Ukkonen 64v, Kaavi, Aili Koponen 86v, Kaavi, Pekka Albin Pitkänen 78v, Riistavesi, Sylvi Esteri Pennanen 83v, Riistavesi, Eeva Taimi Keränen 88v, Tuusniemi, Terttu Tellervo Hirvonen 83v, Kaavi, Keijo Tapio Nissinen 47v, Juankoski, Pekka Juhani Väisänen 69v, Muuruvesi, Aili Maria Saukkonen 88v, Kaavi, Aili Helena Pulkkinen 98v, Siilinjärven seurakunnan jäsen, Tuusniemi

SIILINJÄRVI
www.siilinjarseura-kunta.fi
Kirkkoherranvirasto
puh. 017 288 4600 (ma-pe klo 9–11, 12–14). Toimistot suljettu 5.12. henkilökunnan virkistyspäivän vuoksi.

KIRKKO

Haarahongantie 2

Perjantaimessu pe 30.11. klo 18.30. "Toisenlainen kuningas". Unto Niskanen, Vesa Kajava.
Messu su 2.12. klo 10. Seppo Laitanen, Heikki Kastarinen, Marjaana Kaisto.
Armas Maasalon Adventtipesper su 2.12. klo 18. Kaisa Yletyinen, Vesa Kajava, Marjaana Kaisto.
Itsenäisyyspäivän joulajumalanpalvelus to 6.12. klo 10. Yrjö Jokiranta, Matti Hoffrén, Airi Heiskanen, Lauuveikot. Partiolaisten lupauksen anto. Jumalanpalveluksen jälkeen seppelienlasku sankarihaudoilla ja Siilinjärven kunnan ja seurakunnan itsenäisyysjuhla pidetään srk-talossa.
Hyvän tahdon joulukonsertti pe 7.12. klo 18.30. Järj. Pirjo Tossavainen, seurakunta ja muut yhteistyökumppanit. Maksullinen käsiohjelma.
Messu su 9.12. klo 10. Unto Niskanen, Sirpa Ylikotila, Airi Heiskanen, Virsikuoro.
Kauneimmat joululaulut su 9.12. klo 19. Gospelryhmä.
Eläkeikäisten joulujuhla ti 11.12. klo 12. Seppo Laitanen, Matti Hoffrén, Marjaana Kaisto. Messun jälkeen joulupuuro.

SEURAKUNTATALO Haarahongantie 4

Askartelupiiri ke 28.11. klo 9–12 lähetyskellarilla.
Omaishoitajakerho ke 28.11. klo 12 pienessä salissa.
Vesijärven-Harjamäen lähetyspiiri to 29.11. klo 18.30 Elli Mähösellä (Viinmäentie 3 as 11).
Adventti-ilta ma 3.12. klo 18–20. Laulua, kortteja, enkeleitä, tonttuja ja pullantuoksua. Kierretään taloa ristiin rastiin ja odotetaan joulua yhdessä kiireettömästi kaikenikäisten kesken. Aloitus kirkossa, toimintapistee srk-talolla. Huom. myös Vuorelan adventti-ilta.
Liiku Maailmalle ja Kauneimmat joululaulutanssit la 1.12. klo 11–13.45 päätyksalissa. Lattarit, hiphopstreet-breakdance, luovataanssi, afro, kehonhuolto, akrobatia – liikettä joululauluihin. Tanssitunti 2 €, mehu ja sämpylä 2 €. Ilm. Jenni Shakyalle puh. 044 7284 647, jenni.shakya@evl.fi.
Adventtimyyjäiset su 2.12. klo 11–13 ja 18.30–20 izon salin aulassa. Maksulliset kirkkokahvit klo 11–13. Järj. partioliippukunta Kuilun Kulkijat.
Juttutupa ma 3.12. klo 10–12 lähetyskellarilla. Rukous rukousnauhan avulla. Jenni Shaka.
Sanan ja yhteyden ilta ma 3.12. klo 18 pienessä salissa. Järj. Kansanlähetys.
Nuorten Perjantaikah-

Suomen Pipliaseura 1812-2012 • www.piplia.fi • markkinoiden laajin raamattuvalikoima

PIPLIAT PAKETTIIN

RAAMATTU

Keskikokoinen, kattavat liiteosat, 92 -käännös. Laadukkaat nahkajäljitelmäkannet. Saatavana 3 uutuusväriä. 26 €

LÄPPÄKIRJA Piplia pikkuisille

Avaa 48 luukua ja ylläty! Hauska lukukokemus alle kouluikäisille. 15 €

NAHKAKANTINEN RAAMATTU

Tilaa kultainen nimipainatus lahjansajaan Raamattuun. Koko valikoima www.pipliakauppa.fi

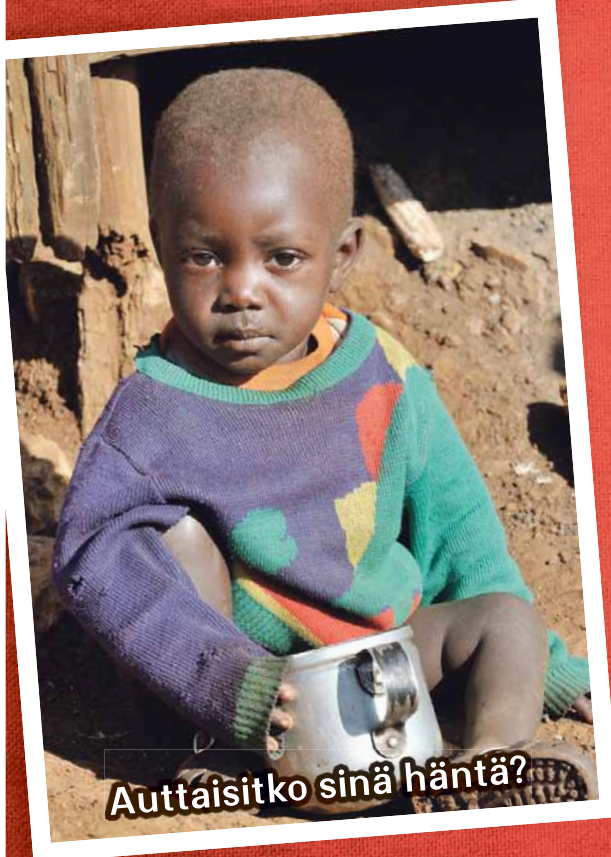
Tilaukset: myynti@piplia.fi
puh. 010 838 6520

voimasanoja 200 VUOTTA • PIPLIA

PL 54 | 00241 HELSINKI | www.piplia.fi | www.raamattuvuosi2012.fi | www.pipliakauppa.fi

ADVENTTIKERÄYS 2012

Auta kehitysmaiden orpolapsia!

Tämänkin joulun he joutuvat viettämään äärimmäisessä köyhyydessä.

Lahjoita tekstiviestillä:
lähetä sana "APU"
numeroon 16 499 (10 €).

Tee lahjoitus tilille, IBAN:
FI33 1572 3000 5005 04,
BIC: NDEAFIHH, viestiksi:
"Adventtikeräys".

Auttaisitko sinä häntä?

Keräyslupa: 2020/2010/5723, koko Suomi. Lahjoitukset käsitellään vuosien 2012–2013 aikana Kirkon Ulkomaanavun avustustöihin.

28.11.–11.12.12

vila pe 7.12. klo 18–22 alakerran nuorisotiloissa. Ilta-hartaus klo 19.30.

Lähetysmyyjäiset la 8.12. klo 9–13. Jouluruokia ja –leivonnaisia (ruisleipää, rieskaa) ja käsitöitä (sukkia, joululiinoja, kortteja ym.). Tarjolla riisipuuroa, rusinasoppaa, kahvit ja torttuja. Arpajaiset Tansanian aids-orpojen hyväksi. **Yksinhuoltajaryhmä Siiliemot** ma 10.12. klo 17.30–19.30 alakerrassa. Iltapala. Lapsille omaa ohjelmaa.

Kirkkovaltuuston kokous päätysalissa ti 11.12. klo 17.30. **”Airuet nyt maailmalle rauhan juhlaa soittakaa” siioninvirsisseurat** ti 11.12. klo 18 pienessä salissa. **Jouluinen yhteislaulutalaisuus** ti 11.12. klo 18. Mukana Airi Heiskanen. Järj. Kulttuuriyhdistys Sii-Ma.

VOURELAN KIRKKO

Rissalantie 2

Arjen ateria to 29.11. klo 11–12. Hinta 5 €. **Adventti-ilta** to 29.11. klo 18–20. Laulua, kortteja, enkeleitä, tonttuja ja pulanttuoksua. Kierretään taloa ristiin rastiin ja odotetaan joulua kiireettömästi kaikenikäisten kesken. Huom. myös srk-talon adventti-ilta 3.12. **Nuorten perjantaikahvila** pe 30.11. klo 18–22. Iltarukoushetki klo 19.30. **Messu** su 2.12. klo 13. Sepo Laitanen, Marjaana Kaisto. **Sanajumalanpalvelus** su 9.12. klo 13. Unto Niskanen, Marjaana Kaisto. **Vuorelan lähetyspiiri** ti 11.12. klo 10.

MUUTA

Miesten adventtitapah-tuma Kainuun Opistola Paltamossa la 15.12. Tied. Seppo Laitaselta puh. 044 7284 611. Ilm. viim. 30.11. kirkkoherranvirastoon. **Vesijärven-Harjämäen lähetyspiiri** to 29.11. klo 18.30 Elli Mähösellä (Viina-mäentie 3 as 11). **Kumpusen-Pettäisen-rannan lähetyspiiri** to 29.11. klo 19 Strömbergillä (Köörtintie 11). Vs. lähetys-sihtööri Jenni Shakya. **Perhepyhäkoulu alkaa** su 2.12. klo 11 Pyylammilla Nuottipolku 8:ssa Eeva ja Antti Savolaisella. Lisätietoja Hellevi Lappalaiselta puh. 044 7284 660. **Risulantien kerho** ma 3.12. klo 13 Risulantie 12:n kerhohuoneessa. **Kauneimmat joululaulut** Pöljän koululla ti 4.12. klo 18. **Koivusaaren lähetyspiiri** kauneimpien joululaulujen merkeissä Salo-Mattilassa la 8.12. klo 12. Marjaana Kaisto ja Helena Mattinen. **Hartaus** Akuliinassa ke 12.12. klo 14. Unto Niskanen ja Airi Heiskanen. **Äänestä joululaulusuosikkisi** osoitteessa www.siilinjarseurakunta.fi. Äänestysaikaa on 9.12. saakka. Suosituimmat joululaulut lauletaan perhe-kirkon yhteydessä 16.12. klo 15 Siilinjärven kirkossa.

KASTETUT

Luka Tuomas Halonen,Tatu Aulis Antero Pekkarinen, Aarne Henrik Johannes Pasanen, Topi Eeli Mikael Taskinen, Nee-la Elea Itkonen, Timi Vili Roope Venäläinen, Soh-vi Aliisa Tikkanen, Martta Kirsikka Miettinen.

KUULUTETUT

Seppo Juhani Kokkonen ja Sirpa Helena Voutilainen.

KUOLLEET

Työne Johanna Väänänen 95v, Paavo Pekka Ilma-ri Räsänen 47v, Aili Helana Pulkkinen 98v, Lauri Asikainen 78v

DIAKONIA-KESKUS

Suokatu 31

puh. 040 4848 464. Ulko-ovi avataan klo 9.40, hartaus 9.50, diakonien vastaanotot ilman ajanvarausta, kahvio Nuotta ja kierrätyspiste avoinna 10 - 12. **Hyväntuulenpiiri** ti 4.12. klo 12. **Diakoniakeskuksen kier-rätys.** Kierrätyspisteiden ilta aukiolo klo 16 - 18, myös huonekalupuoli **Katulähetyspiiri** ti 4.12. klo 17. **Kehitysvammaisten kahvikerho** kerholaiset osallistuvat diakoniakeskuksen pullakirkkoon **Pullakirkko** ke 5.12. klo 12. **Syöpäpiiri** ke 12.12. klo 13.

PERHEASIAIN NEUVOTTELUKESKUS

Suokatu 22

Luottamuksellista ja maksutonta keskusteluapua parisuhteen kysymyksissä. Käynnit sopimuksen mukaan. Tiedustelut puh. 040 4848 480 ma-pe klo 9-11.

PALVELEVA PUHELIN

Päivystää su-to klo 18-01, pe-la klo 18-03, puh. 01019 0071. Puhelun hinta on pvm/mpm. pp.kuopio@evl.fi

JÄRJESTÖT

NNKY

Myllykatu 5

puh. 017 2614 500

toimisto@knnky.fi
www.ywca.fi/paikallisyhdistykset
Perhekahvila ma klo 9.30 – 12. **Kuoroharjoitus** ti klo 14. **Yhteiskristillinen rukousilta** ti klo 18.

KANSAN RAAMATTUSEURA

Sanan Kulma

Tulliportinkatu 22

www.sana.fi/kuopio
krs-kuopio@sana.fi
p. 0207681660 **Joulujuhla** Alavan kirkon seurakuntasalissa, Keihäskatu 5, to 6.12. klo 14-16, evankelista Eliina Heinonen, ylistysryhmä Jaspe, kahvitarjoilu, kirjamyynti, arpajaiset. **Sanan Kulman väki mukana joulumarkkinoilla** Kuopio-hallissa la-su 15.-16.12. klo 10-18. **Tammikuussa alkaa** Sanan Kulmalla alfa-kurs-si. Lisätietoja/ilmoittautuminen puh. 044 0438585/Toivo tai 050 0372791/Aune. **Pienryhmät Sanan Kulmalla** **Rukouspiiri** ma klo 18 puh. 050 3089567/Leena. **Naisten solu** ti pariton vk klo 18 puh. 0500 372791/Aune. **Raamattupiiri** ke parill vk klo 18 puh. 050 5484087/Juha. **Askartelupiiri** ke pariton vk klo 13-16 puh. 050 5552300/Marjatta. **Miesten piiri** ke pariton vk klo 18 puh. 044 0438585/Toivo. **Vertaistukiryhmät** (kri-toryhmät) to klo 18-20 puh. 0400793446/Anja. **Rukouspäivystys** perjantaisin klo 13-16. **Nuorekkaiden naisten kotisolu** pariton ke klo 18 Lisätietoja:marjut.rasanen@gmail.com, ninatt-partanen@hotmail.com. **Kodeissa kokoontuva miesten rukoussolu** pariton ke klo 18 Lisätietoja: turteri@gmail.com puh. 0440127857/Tero. **Kirjamyyntipiste** avoinna perjantaisin klo 13-16 ja tilaisuuksien aikana.

POHJOIS-SAVON EV.LUT. KANSANLÄHETYS

Sairaalakatu 11

puh. 017 262 2082, www.p-savonkl.sekl.fi
Myös Facebook. **Pienryhmät Lähetysko-dilla:** Ma klo 7 aamurukoushetki, klo 9.30, äitilapsipiiri. Ke klo 12 päivähartaus ja kahvihetki, klo 18 nuorten aikuisten kolme Kohtaamista. To klo 16 raamattu- ja lähetyspiiri joka toinen to; klo 18.30 nuorten Nuotta-ilta. La klo 19 Opkon opiskelijailta. **Kuopio: Piirijohtaja Hannu Laukkasen tehtävään siunaaminen** ke 28.11. klo 18 Kuopion Tuomiokirkossa viikkomessussa. Piispa Jari Jolkkonen. Messun jälkeen kahvitarjoilu Keskus-seurakuntatalolla Suokatu 22 ”Samuli-salissa”.

Äänestä joulu-laulusuosikkisi osoitteessa
www.siilinjärven-seurakunta.fi.

Sanan ja yhteyden ilta su 2.12. klo 16 NNKY:llä joulun merkeissä. Juhani Happonen. **Riistavesi: Lähetyspyhän Jumalanpalvelus** su 25.11. klo 10, srk-talolla ja sen jälkeen lähetystilaisuus. Pentti Rissanen ja Hannu Laukkanen. **Juankoski: Sanan ja yhteyden ilta** ti 11.12. klo 18.30, srk-salilla. Joulua odotellessa. **Kaavi: Sanan ja yhteyden ilta** to 13.12. klo 18.30, srk-kodilla. Joulua odotellessa. **Siilinjärvi: Sanan ja yhteyden ilta** ma 3.12. klo 18.30, srk-talolla. Joulua odotellessa. Pekka Kiiski ja Simo Karjalainen.

KUOPION YMPÄRISTÖN RAUHANYHDISTYS

Ahmatie 22

Seuroja voi kuunnella osoitteessa www.kuopion-rauhanyhdistys.net **Lauluseurat** ke 28.11. klo 19. **Seurat** to 29.11. klo 13.30. Riistaveden palvelukeskus. **Aluseurat** pe 30.11. klo 19. Tissari Kuusniementie 171Siilinjärvi **Joulumyyjäiset** la 1.12. klo 16. ruokailu, klo 17, alkuhartaus ja myyjäiset, klo 19 iltaohjelma ja iltapala. **Seurat** su 2.12. klo 14, klo 15.30, klo 17. **Seurat** ke 5.12. klo 10.45, Tuusniemen palvelukeskus, Keskatie 29. **Lauluseurat** ke 5.12. klo 19, Pyhän Johanneksen kirkon srk-sali. **Itsenäisyyspäiväjuhla** to 6.12. klo 14. **Seurat** to 6.12. klo 15.30. **Seurat** la 8.12. klo 19. **Seurat** su 9.12. klo 14, klo 15.30, klo 17. **Nuorten joulujuhla** ke 12.12. klo 19.

SUOMEN LUTERILAINEN EVANKELIUMI-YHDISTYS

Evangelisten opiskelijoiden kotisivuosoite on www.sley.fi/eo/html/fi/kuopio.html. SLEY:n Itä-Suomen piirin työntekijä on Johannes Häkämies, p. 050-3212938, johannes.hakamies@sley.fi.

SUOMEN RAAMATTUOPISTO

Pienryhmät kokoontuvat: **Raamattupiiri** ti klo 18.30 Merja-Riitta Jaakkosella, Pitkäsiima 15, Petonen. **Rukouspiiri** ti klo 16 Kuopion NMKY:n toimistossa, Kauppakatu 40-42. **Keskusteleva raamattupiiri** ti klo 17 Kuopion NMKY:n toimistossa. Raamattupiiriin aiheina vuoroviikoin Roomalaiskirje ja Johanneksen evankeliumi.

HERÄTTÄJÄYHDISTYS

Kuninkaankatu 22

Toimisto avoinna ke klo 10-13. **Virsituo**kie ke klo 11-12. **Jouluseurat** su 9.12. klo 18 Keskusseurakuntatalolla.

AHOLANSAARI

Aholansaaren perinteen vanhanajan joulu 23.-26.12. ohjelmassa mm: 23.12. Adventin loppuhetket, virsikirjan adventtivrret. 24.12. aattohartaus Paavon pirtissä. 25.12. joulukirkko, kauneimmat joululaulut, jouluillan seurat. 26.12. Tapaninpäivän messu. Ohjelma kokonaa: www.aholansaari.fi. Tiedustelut ja ilmoittautumiset puh. 050 4641 000, aholansaari@aholansaari.fi

VAKKA

Kuninkaankatu 22

Vakka on auki ti-pe klo 11-15. 10.11.2012 alkaen myös lauantaitsin 11-14. Puh. 017 2622 322, 040 451 4135. **Vakka avoinna joulun aikaan:** 10.12. -15.12. ti-pe 11-17, la 11-14. Ajalla 17.12. -21.12. ti-ke 11-17, to-pe 11-15, la suljettu. www.kuopionseurakunta.fi/lahetyskauppavakka **Lasten tarinatuokio** la 8.12. klo 11.

MUISTIO

AA-ryhmä, Hatsalankatu 37, p. 2622 621 savuttomat palaverit ma-pe klo 11 ja 19, su klo 9 ja 19. **AA-ryhmä** Kotipolku 7, Siilinjärvi. Savuttomat palaverit to klo 19, la klo 9 ja su klo 18 sekä joka kk:n 1. ma naisten ryhmä klo 19. **AAL-ryhmä** alkoholistisessa tai toimimattomassa perheessä kasvaneille aikuisille to klo 18-20 Propellissa, Minna Cant-hink. 4 C 3. krs. Ks. www.aal.fi **Al-Anon ryhmät** alkoholiongelmaisten läheisille, Hatsalankatu 37 su klo 19, p. 040 5579 470 ja Kotipolku 7, Siilinjärvi ke klo 19, p. 050 3988 883 sekä Toimintakeskus, Koulutie 2, Kaavi ti klo 19. **Esikoislestaadiolaisten** seurarat Kettulan seurakuntakodissa, Jäniksenpolku 2, su 2.12. ja 16.12. klo 14. **Imetystukiryhmä** on vapaaehtois pohjalta toimiva vertaistukiryhmä imettävälle ja odottaville äideille. Kok. Mal-japuron päiväkodilla (Maaher-rank.24) parittomien vkojen ma klo 18. www.kuopionime-tystukiryhma.fi. **Irti huumeista** puhelinpäivystys ma-pe klo 18-21, p. 0203-22388. Läheisryhmät, p. 040 8459 052. **Katiska,** Särkiniemen asukastupa, Rimpitie 2 avoinna ark. klo 9-16, p. 017 2822 239. www.sarkiniemi.toimikunnat.net **Kirkon Ulkomaanavun** tuotteita myytävänä arkisin tilaisuuksien aikana Keskusseurakuntatalon aulassa, Suokatu 22. **Kompassi,** Kuopion Setlementti Puijolan Monikulttuurikeskus, Myllykatu 1-3. Avoinna ma, ke, to, pe klo 8.30-15.30 ja ti klo 8.30-17. Ilmaiset Suomen kielen kurssit ma klo 9-12, ti klo 17-18.30 ja to klo 10-12. www.puijola.net/kompassi **Kotikulma,** kohtaamispai-ka avoinna ark. klo 8.30-15. Kuopion Setlementti Puijola ry, Jalkasenkatu 7, p. 050 3727 900. **Kriisikeskuksessa** kriisipäivystys joka päivä klo 14-21, p. 017 2627 738 ja 2627 733. Ajanvauraus ma-pe klo 8-21. **Kuopion A-Kilta.** Vertaisryhmät päihteettömyyden tukemiseksi ma, ke ja to klo 18-20. Ma ja to myös omaiset, ke nuoret ja tulokkaat. Mäki. 11 Kuopio, päihdeosaston pääty. p. 045 1134245. www.kuopionakilta. **Kuopion Kristilliset Eläkeläiset.** Laulun ja Sanan tilaisuus Palvelukoti Lepolassa pe 7.12. klo 14. Joulujuhla keskusseurakuntatalon Samuli-salissa ti 11.12. klo 12.30. **Kuopion Mielenterveystukiry.** Keilahallissa Keilaus to klo 14.45. Voiportissa, Tulliportinkatu 52, ma klo 12 paritt. vkoilla avoin oma-apuryhmä ja parill. vkoilla Mielä Maas-ta-ryhmät miehille ja naisille, ke klo 12 paritt. vkoilla Lenkitys ja parill. vkoilla Askartelu. Majakan peilisalissa, Minna Canthinkatu 4 C, pe klo 13 paritt. vkoilla Tanssitus ja parill. vkoilla Laulatus. Tied. p. 040 733 1713. **Kuopion Tyttöjen Talon** avoimet illat 12-28 -vuotiaille tytöille Hapelähteenkatu 33, 2 krs. Avoimet illat kaikille tytöille ti klo 15-19 ja yli 16-vuotiaille to klo 16-19. Kysy lisää p. 050 554 8010/045 8776400 tai www.hilimat.fi. **Kuopion Työttömät ry.** Suokatu 18. Avoinna ma-pe 8-15, p. 050 4400 900. www.kuty.fi. **Länsi-Puijon asukastupa** avoinna ma-pe klo 9-16. Ruokapäivät ti, ke, to ja pe klo 11-13. **MLL:n perhekahvilat** ti klo 10-12, ke klo 10-14.30 ja to klo 10-12 Tavallisen Toiminnan Talolla, Kasarmikatu 1. www.kuopio.mll.fi **Nimettömät narkomaanit** su klo 16 Vinkkelissä, Kauppakatu 46.

NMKY, Kauppakatu 40-42. Elämäntarkastuspiiri ti klo 9. Miesten Raamattupiiri parill. vkon ke. klo 18. **NNKY:n Iitu -puhelinpäivystys ja tukipalvelu** yllätyssras-kaustilanteissa ja abortin jälkeen ilmenneissä kriiseissä ma-pe klo 17-21, p. 044 5766 670. www.ituprojekti.net **Narsistien uhrien tuki** vertaisryhmä Majakassa, Minna Canthinkatu 4 C, 3 krs. ma klo 18-20. Käynti Satamak. **Omaiset mielenterveystyön tukena,** OMA ry: Puh.päiv. ke klo 17–19 Tuula/040 556 4292. Ilm. puhelimitse vertaisryhmiin www.omary.fi, Tiina/040 715 7431. **Petosen asukastupa** Pyörönkaari 19, 2. krs. Avoinna ma-pe klo 9-17, p. 3644 597, petosen.asukastupa.ast@kuopio.fi, www.toimikunnat.net/petonen **Portti,** terveysneuvonta- ja välineiden vaihtopiste suomensäisesti huumeita käyttäville, Vuorikatu 31-33. Avoinna ma 12-16, ti 16-18, to 14-16. Asiointi nimettömänä. **Petosen Pyörön Portti,** Pyörönkaari 26, avoinna ke 14-16. **Päihdekliniikka** Puistokatu 14-16, II krs., hoitajan vastaanotto ma-pe klo 8 alkaen p. 017 183 672. Päihdeosasto,Mäkitkatu 11 p. 183 684. **Puijonlaakson asukastupa** palvelukeskuksessa, Sannakolammentie 12. Avoinna ma-pe klo 9-15. Levän jakelu ma. **Rikosuhripäivystys** käytännön neuvoja, ohjausta ja henkistä tukea. Palvelupiste/Kriisikeskus, p. 2627 738. Auttava puhelin, p. 0203-16116, ma-ti klo 13-21 ja ke-pe klo 17-21. Help line, p. 0203-16118 ma-ke klo 15-18. Juristin puhelinneuvonta ma-to klo 17-19, p. 023-16117. www.riku.fi **Sotaveteraanimuseo** avoinna tilauksesta ryh. Varaukset puh. 281 1130 ark. Klo 9-13. **Suomen Sairaanhoidtajain KristillinenSeura** kokouksiminen 17.12. klo 19 Puijon kirkkoon Kauneimpiin joululauluihin. **Tupa-vertaistukitoiminta** päihdeongelmaisten läheisille. Vertaisryhmä kk:n ensimmäinen ke klo 18.30-20, Gottlundinkatu 8. Tukipuhelin ma klo 18-20 puh. 044 7148 008. Tukisähköposti: tupaposti@sirkkulanpuisto.com. **Turvakoti- ja lastensuojelu** 24h/vrk p. 017 183 393. Perhe-kriisiyksikkö, Lastentie 1. **Vertaisryhmä itsemurhan tehneiden läheisille** ti 11.12. klo 18 Mielenterveysseuran tilassa, Myllykatu 8, sisäpiha 2. krs. Tied. Liisa Paatelainen, p. 044 3313 710, Anneli Hartikainen, p. 040 8324 955. **Virvatuli ry:n lahjoitusruokajakelu** Myllykatu 1-3. Ti ja pe klo 10. Oma kassi mukaan. **Yhden Vanhemman Perheiden Liitto ry:n** eroinfo ma-to klo 10-16, ke klo 10-19, p. 020 7749 800. **Yksinhuoltajien Kanava ry** ti-iltaisin, Kotopolku 7, Siilinjärvi. Tied. Marjut Kankkunen, p. 040 7332 197.

KIRPPUTORIT:

Kirpputori Toivonsäde, Ase-matie 11, Siilinjärvi. Avoinna ma-pe 10-18, la to -14.30, p. 044 5471 629. **Kehitysmaakauppa Elämän-lanka,** Torikatu 17. Ma-pe klo 11-17, la klo 10-15, p. 2614 774. **MLL:n kirpputori** Tavallisen Toiminnan Talolla, Kasarmikatu 1. **Pohjois-Savon Syöpäyhdistys ry:n kirpputori,** Kuninkaankatu 23; kirpputori avoinna ma-to 10-16, pe to-13. Tiedustelut p. 040 709 2430. **Rihma,** Puijonkatu 39. Avoinna ark. klo 10-17 ja la klo 10-15, p. 2612 004. **Vapaaseurakunnan kirppari Ropo,** Käsityökatu 28. Avoinna ma-pe klo 10-17, p. 3623 614.

Perunkirjoitukset

Luotettavasti – asiakasystävällisin hinnoin

Tilisara, Tapionkatu 5-9, Kuopio
046-892 1422

Tervetuloa hermoratahierontaan!

Jos kärsit huonosta aineenvaihdunnasta, verenkierrasta tai ongelmana on päänsärky, niska- ja hartiakivut ja jalat ovat heikossa kunnossa.

MUISTA
LAHJA-
KORTIT!

KIPU-HOITO

Aino Pusa

Haapaniemen-
katu 25 A 30
puh. 0500-137 477

PERHEOIKEUDEN LAKIASIAT

esim. avioehto, testamentti, perunkirjoitus
alkaen 300 € + kulut + alv 23 %

Asianajotoimisto Kalevi Pitkänen Oy

Puistokatu 6, 70110 Kuopio
puh. (017) 282 2211 • faksi (017) 282 3101
www.kalevipitkanen.com • aatsto@kalevipitkanen.com

ASIANAJOTOIMISTO KOLARI&CO.OY

Seppo Kolari, Matti Reinikainen,
Ville Heikinheimo, Katriina Manninen, Kristian Kakko
Kauppakatu 39 A, 4.krs, 70100 KUOPIO
(017) 265 7777/puh. (017) 261 1085/fax.
www.kolari-co.fi

Kuopion Tila-Auto Oy

- turistibussit 32 ja 50 matkustajalle
- pikkubussit
- invataksit

info@tila-auto.com

www.tila-auto.com

p. taksiajot 0400-673 955

p. tilausajot 0400-992 993

Verenpainetta, rintakipua, verenkierto- tai erektiohäiriöitä?

Lääkärintutkimus ja verisuonten kunnan
määritys uudella tutkimusmenetelmällä.

Hinta 194 euroa, josta
Kela-korvaus n. 80 euroa

Yleislääketieteen erikoislääkäri
MARKKU HYVÖNEN

**PUIJONLAAKSON
LÄÄKÄRIKESKUS**
Kiekkotie 2, KUOPIO. Puh.(017) 282 8244
www.puijonlaaksonlaakarikeskus.fi

Joustava valtimo

Seinämuutosten
jäykistämä valtimo

Med Group

Med Group on suomalainen terveydenhuoltoalan yritys: päätoimialamme ovat terveydenhuoltopalvelut, ensihoito ja hoivapalvelut. Toimimme 30 toimipisteessä ympäri Suomen. Yrityksessämme työskentelee yli 600 terveydenhuollon ammattilaista.

MED GROUP SIILINJÄRVEN KOTIHOITO

Tarjoamme palveluita myös yksityisasiakkaille. Kotihoitotiimissämme työskentelee lähihoitajia, jotka ovat valmiita palvelukseen, kun tarvitsette yksilöllistä ja luotettavaa kotihoitopalvelua Siilinjärven ja Maaningan tai Nilsin alueella. Hoitotyön lisäksi voitte tilata meiltä myös siivous-, pyykkihuolto-, kauppa-, ja apteekki-asiointiapua, sekä sairaan lapsen hoitopalveluita.

Muista kotitalousvähennysmahdollisuus!

Yhteydenotot:

Arja Sunila p. 020 764 4450
Kirsi Luokkanen p. 044 773 5836

VIIKON VALINTA

Vieras itselleen

Raja. Totta. Vieras.

Riikka Pulkkinen lyhyet kirjan nimet ovat monimerkityksisiä ja pitävät takanaan isoja asioita.

Pulkkinen on kirjoittanut itsensä kolmella romaanillaan kaunokirjallisuutemme kärkinimiin.

Seurakuntapastori tekee äkkilähdön töistä ja kotoaan. Päämäärättömästi hän päätyy satamaan ja nousee Tukholmaan menevään laivaan.

Lyhyesti hän ilmoittaa läheisilleen, että hänestä ei hetkeen kuuluisi. Mielestään Maria rakentelee lööppiotsikoita. Ei pappi voi noin vain kadota. Pulkkinen kiertää auki muinaisen ihmeen. Hauta on tyhjä. Raamatullisia vertauksia tulee eteen myöhemminkin.

Maria menetti äitinsä nuorena. Syöpä vei. Toiveikkaana isän kanssa puhutaan Amerikan matkasta ja säästetään sitä varten. Matkalle ei koskaan lähdetä, mutta nyt Maria on nyt matkalla kohti New Yorkia.

Yllätyn lukiessani rotuerosta, mulatti-sanaa ei enää juuri kuule. Lapsena Maria on tingannut äidiltään selityksiä rasistille. Yasmine on tuonut Marian aikuiselämään valoa. Sanojen selitykset puolikielisellet ovat vaikeita.

Maria löytää asunnon Mélanien luota. Ja ihastuu outoon mieheen, Tuntemattoomaan. New Yorkiin on helppo eksyä. Hän sairastuu lapsuuden tautiinsa, anoreksiaan.

Marian Sietämättömäni -nimitys aviomiehestä on vähintäänkin outo. Mutta vielä hän kurkottaa tätä kohti. Moninainen opus, runollinen ja hämmäntävä.

Riikka Pulkkinen:
Vieras,
299 s., 35,30 e., Otava 2012.

Tuttua tarinaa

Torni kustantamon neljästä uudesta kirjasta valitsen luettavani kannen perusteella. Kaikki ovat **Heidi Aholan** töitä. Vähän vaisuja, mutta **Antti Tahvanaisen** kuvittama *Isä ja poika* houkuttaa erilaisuudellaan. **Simo Ylikarjulan** (s.1945) teos koostuu 41 lyhyestä luvusta. Teologian tohtori Ylikarjula on tunnettu tietokirjailija, joka on kirjoittanut toisen fiktiivisen teoksensa.

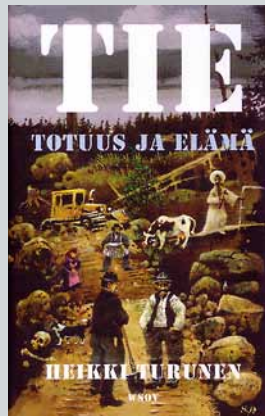
Eletään aikaa, jolloin Suomesta lähdettiin suurin joukoin Amerikkaan. Joku pakeni kutsuntoja, joku toinen lähti leveämmän ansion perään. Vieraassa maassa pärjättiin, kun oli tuttuja samoissa töissä. Kielitaidottomat ja ammattitaidottomat miehet olivat kovan työmiehen maineessa ja töitä riitti. Raskas työ vei terveyden. Kaivoslakot ja onnettomuudet vaativat uhriensa.

Osa miehistä palasi, niin Juhokin ja vaihtoi nimensä. Uk-kona hänet sittemmin tunnettiin. Hän perusti perheen, ja kuopuksesta, Veikosta, tuli varsinkin äitinsä silmäterä.

Sama realistinen kerronta jatkuu myös sotavuosien tarinoissa. Mikään ei yllätä, sillä asiat ovat tuttuja historiasta ja kaunokirjallisuudesta. Kaipasin enemmän näyttämistä kuin selostamista, vaikka teksti kulkee notkeasti.

Kirjan henkilöt pohtivat tekojaan. Olisivat asiat toisinkin voineet mennä. Kun Ukon pojanpoika sanoo, että ehkä menen Amerikkaan, pappa vastaa: "Älä mee. Minä oon siellä jo ollu."

Simo Ylikarjula:
Isä ja poika,
154 s., 26 e., Torni 2012.

Suuri kertoja

Tie, totuus ja elämä, raamattullinen nimi kirjalle, ja kyllä **Heikki Turunen** on Raamattunsa lkenut.

"Tässä tulen taas." Ota tai jätä. Kyllä otamme, kiitos.

Turunen nimi tuo mieleen *Simpauttajan* ja *Kivenpyöritäjän kylän*, joista on häivähdyksiä uudessa romaanissa, paljosta muustakin runoineen ja lauluineen.

Eletään 1970-lukua, ja Koppelovaaraan puuhataan uutta tietä. Aluksi on pärjättävä Hamusen linkoamalla talvitieillä, sillä Havukan Martan syntymäpäivät lähestyvät.

Tuhti Riitta on tuomassa poikaystävänsä näyttille. Kovasti kylässä arvuutellaan – määttijä – mikä mies oikein on. Hamusen emäntä haaveilee unelmäväyvästä. "Pitkä tumma hoikka uskova timpuri." Epäilijöitä riittää: tänne heleve-tinkuuseen kotivävykö?

Jo Martan syntymäpäivillä jeesus-kasvoinen vävykoke-las iskee silmänsä toiseen naiseen. Tiekokoukset nostavat esiin vaiettuja asioita. Suljetussa kylässä on salaisuutensa, miestappo, heitteillejätö. Kirja saa trillerin piirteitä.

Turunen ilakoi sanoilla ja lisää usein nimiin ihmistä kuvaavan etuliitteen. Ne viritävät lukijan oikealle lukutajuudelle.

Mahtitalojen isännät kilpailevat kaikessa. Jos toinen hankkii jotain, toinen panee paremmaksi.

Tarina on verevää, joskus roisia, mutta ei pahansuopais-ta vaan mieltä kutkuttavaa. Jälkisanat ovat kuvia Suomesta.

Heikki Turunen:
Tie, totuus ja elämä,
509 s., 32,95 e., WSOY 2012.

RITVA KOLEHMAINEN

21

**Kuopion ja
Siilinjärven
seurakuntalehti.**
99. vuosikerta.

Seuraava numero ilmestyy 12.12.

KOTIMAA-YHTIÖT

Kustantaja Kustannus-Oy Kotimaa, Hietalahdenranta 13, 00180 Helsinki. **Julkaisija** Kuopion ev.lut. seurakunnat, PL 1064, 70101 Kuopio, p. 158 111, faksi 158 288, www.kuopionseurakunnat.fi.

Toimitusneuvosto Paavo Kaitokari, Hannu Koskelainen, Kirsi Leino, Pauli Kurkirinne, Marketta Rantama
Painos 66 000 kpl

Toimitus Suokatu 22 B, 5. krs., avoinna ma–pe klo 8–16.
Lahja Pyykönen, päätoimittaja, p. 040 484 8232
Ulla Remes, p. 040 484 8234
Hanna Karkkonen, p. 040 484 8236
Seija Rytönen, verkkotoimittaja, p. 040 484 8514

Taitto Kotimaa-Yhtiöt.

Ilmoitukset: Pirjo Teva
puh. 020 754 2284,
gsm 040 680 4057
pirjo.teva@kotimaa.fi

Tilaukset Kuopion ulkopuolelle 20 €/vuosikerta.

Jakelu Itella Posti Oy, Suora Lähetys Oy. **Jakelupalaute:** www.suoralahety.fi, puh. 017 264 7800

RISTIVETOA

TIIMO HARTIKAINEN

Kolotukset ja kivistyukset saavat kyytiä Ukintuvan suosituksa tiistaijumpassa.

Ukintupa tuli nuorukaisen ikään

Ukit ovat vähemmistönä heille ristityssä kohtaamispaikassa.

Kädet ylös, kädet alas, polven ojennus ja kyljen taivutus. Hymyilevistä kasvoista näkee, että tätä on odotettu. Pyhän Johanneksen kirkon Ukintuvalla on jokaviikkoinen jumppatuokio meneillään. "Meillä on yleensä nelisenkymmentä kävijää näissä voimisteluryhmissä. Tupa on niin täynnä, ettei paljon enemmän sopsisikaan", Ukintuvan vakiokävijä ja seurakunnan vapaaehtoistyöntekijä **Oke Vainikainen** myhäilee.

Vainikainen on ollut sairaseläkkeellä kymmenen vuotta, joten seurakunnan riennoil on aikaa.

"Aika naisvaltaistahan tuvan kävijäjoukko nykyään on. Meitä aktiivisempia ukkeja on neljä, mutta joskus täällä saa olla ainoana miehenä naisten keskellä."

Ukintuvan toiminta perustuu vapaaehtoisuuteen.

"Kuulun Ukintuvan vetoryhmään ja va-

paaehtoistoiminta antaa minulle valtavasti. läkkäät ihmiset ovat kiitollisia, kun heitä autetaan ja heille järjestetään ohjelmaa. Palautteen saa aina välittömästi", Vainikainen kertoo.

"Olen saanut täältä hyviä tuttavuuksia, joiden kanssa on mukava rupatella niitä näitä."

Yrjö Tengvall antoi nimen

Eilen Ukintuvassa vietetyssä 20-vuotisjuhlassa julkistettiin historiikki.

"Keräsin kuvia ja tekstejä vuosien varrelta, haastattelin joitakin tupalaisia ja osa sisälöstä perustuu minun omakohtaisiin kokemuksiini, sillä olen ollut lähes alusta pitäen mukana tuvan toiminnassa", **Riitta Tukiaisen** selvittää.

”läkkäät ihmiset ovat kiitollisia, kun heitä autetaan ja heille järjestetään ohjelmaa.

Männistön tuolloinen kirkkoherra **Yrjö Tengvall** oli mies Ukintuvan takana. Kun Pyhän Johanneksen kirkko oli rakenteilla, perustettiin kirkkoherran aloitteesta seurakuntaan työryhmä suunnittelemaan kirkon tiloissa tapahtuvaa vapaaehtoistoimintaa.

"Tengvall keksi paikalle myös nimen. Mummon mökkejä oli jo olemassa, joten kirkkoherra arveli ukkienkin tarvitsevan oman paikkansa", Tukiainen kertoo.

"Noina aikoina Tengvallin perhepiiriin odotettiin ensimmäistä lastenlasta ja varmasti sekin johdatteli nimen valintaa."

Tukiainen kertoo, että aluksi nimi herätti vähän hämmennystä.

"Monet luulivat, että paikka on tarkoitettu vain miehille. Kaikki toki olivat tervetulleita, mutta vuosien saatossa kävijäporukassa on kyllä tapahtunut selkeää naisistumista."

Tukiaiselle Ukintupa on varsinkin nyt eläkevuosina antanut paljon sisältöä elämään.

"Olen tutustunut uusiin ihmisiin ja myös kirkon työntekijät ovat tulleet tutuiksi."

"Voi sanoa jopa, että olen saanut täältä sydänystäviä. Se on ollut myös tuvan alkupe-

räinen tarkoitus."

HELI HARING

Purskeinen elämä

Tiesitkö, että nykyelämänmeno on purskeista? Ennen aika jäsenyksiä katkeamattomasti tunteina, päivinä ja viikkoina. Nyt alle kolmikymppisten aikakäsitystä leimaa se, miten tekeminen vie aikaa tai miten kauan se kiinnostaa.

Elämä koostuu purskeista tai pyrähdyksistä. Innostavaa työtehtävää voidaan tehdä tauotta, tuntikausia, hyvinkin intohimoisesti – tai pelata tietokonepelejä.

Ilkka Halava ja Mika Pantzar puhuvat parin vuoden takaisessa pamfletissaan perinteisistä tuottajakansalaisista ja uusista kuluttajakansalaisista (EVAn raportteja). Viimeksi mainitut välttelevät kolmea D:tä:

Dull, Dirty ja Dangerous. Eli yksitoikkoihin, likaisiin ja vaarallisiin töihin ei saata kohta riittää väkeä.

Mielekkäseen elämään ei kuulu tiettylle työnantajalle lojaali työura vaan erilaisten töiden purskeen ketju. Työstä käyvät niin opiskelu, määräaika-

set projektit kuin vapaaehtoistyö. Voisi kuvitella, että purskeiseen elämään jo opiskeluaikana tottunut tekisi mielellään etätyötä. Työt voi tehdä mihin vuorokaudenaikaan vain, kunhan ne tulevat tehdyksi. Myöhäinen herääminen, intensiivinen työrupeama, lounas, säbätreenit, kahvit kaverin luona, ja yömyöhään taas töitä. Unelmaelämää?

Kuulin juuri paristakin luovan alan yrityksestä, joissa on erilaisten kokeilujen jälkeen palattu tiukasti takaisin toimintaan ja 9-17 -työaikaan. Tämä on yllättävää, sillä etätyömahdollisuus luo työpäikälle modernia imagoa – meillä eletään tietoyhteiskunnan rytmissä, meillä hyödynnetään uusinta viestintäteknologiaa.

Mutta kas, etätyö särkee vuorovaikutuksen ja yhteisöllisyyden. Etätyö on yksinäistä. Uusien työntekijöitten sosiaalistuminen työyhteisöön hidastuu. Työn ja muun elämämpiirin rajojen hämärtyessä perhe-elämä ja ihmissuhteet kärsivät.

Myös seurakuntien on otettava huomioon se, että ihmisten käsitys ajasta ja työstä muuttuu. Mikä hieno mahdollisuus vapaaehtoistyölle – ainakin, jos se on projektiluonteista eikä vaadi pitkäaikaista sitoutumista.

HELENA KANTANEN

Palstalla kirjoittavat vuorotellen yliopistonlehtori Helena Kantanen Kuopiosta sekä toimittaja Janne Villa Helsingistä.

KISSA PÖYDÄLLE

Rakennetaan pian se krypta

Konsta Pylkkänen oli sitä mieltä, että jälkiviisaus on viisauden ime-lintä lajia. Nyt lisää sitä lajia, koska se on niin lystiä.

Entä jos Kuopion seurakuntayhtymässä olisi jo kauan, kauan sitten taruttu tuumasta toimeen ja rakennettu se Tuomiokirkon krypta. Eikä näitä nyt homehtuvia pytinkejä joka kulmakunnalle. Niiden kanssa ollaan ihmeissään. Myydä pitäisi, vaan kuka ostaa?

Keskustassa tarvitaan joka tapauksessa hyvä seurakuntatila, liitetäänpä keskustan seurakuntia yhteen tai ei. Se vain on niin, että kokoontumistilana keskusta aina voittaa lähiöt jo liikenneyhteyksienkin takia.

Myydään pian pois Suokadun seurakuntatalo. Ja aletaan kaivaa kuoppaa kryptalle. Kahdella toista ja puolella miljoonalla sentään saa jo jotakin.

Hyvä on Keskusseurakuntatalon paikka myös vanhusten palveluasunnoille. Vanhusten pitää asua kaupungin keskellä.

Mutta se krypta. Ei vain meille, vaan tulevillekin tänne jääville se kestää yhtä lailla kuin on kestänyt Tuomiokirkkokin. Ei vähällä kerää hometta takkiinsa.

Ja sassiin ennen kuin – niin kuin Heikki Turunen sanoo – parruussia tulee. Niin mikä? Jeessuksen toinen tulemus, hyvä hölömö.

LAHJA PYYKÖNEN

Kuvat muistuttavat monesta kätkeytyneestä. Saarelaisten perhealbumiin on talletettu kuva myös Toinin veljestä, joka on kokenut Siperian.

Työtä ja joulun ihme

Toimeen tarttumista ja pelokasta luottamusta. Lapsuus sota-aikana opetti työtä ja tarkkuutta.

Elettiin vuotta 1946 Siilinjärvellä. Rippikouluikäiset Toini ja Erkki tapasivat illanvietossa. Piirileikin aikaan silmä syttyi toiseen. Täysi-ikäisinä mentiin kihloihin. Vuonna 1950 vietettiin Saarelaisten häitä oman kylän kirkossa. Maan jälleenrakentajat muistavat vielä, mitä on kasvaa sodan maassa.

Pääsenkö ikinä äidin luo?

"Ehdittiin käydä tipokoulua pari luokkaa. Käytiin sitä syksyllä ja keväällä kaksi viikkoa." Saarelaiset olivat 8-vuotiaita, kun sota Suomen ja Venäjän välille syttyi vuonna 1939. Muisto sodan alusta on lähtemätön.

"Serkkupoika oli suojeluskunnan lähettinä ja toi viestin isälle, että nyt pitää lähteä. Taisivat itkeä, äiti ja isä", Erkki Saarelainen muistele. Itse ei sodasta vielä silloin ymmärtänyt mitään. Vanhemmat saivat selitettyä, kuinka naapuri rupeaa vihottelemaan. "Ihmiset keskenään. Karnea."

Toini Saarelaisella on kirkkaana mielessä sodan syttyminen: "Olin naapurin tyttöjen luona leikkimässä, kun pommikoneet lensivät yli. Juoksin itkemään uunin nurkkaan, kun pelkäsin, etten pääse äidin luo." Yksi pommista tiputettiin liki lähilatoja. Siitä saakka tyttö kantoi mielessään pelkoa.

Erkin kotiin Harjamäen Ylälehtoon majoitettiin myös sukulaisrouva Kuopiosta. Si-

linjärvellä maalla oli turvallisempaa. "Ilmahälytyksen aikaan juostiin lakanat korvissa lähimetsään ison kuusen alle piiloon äidit, mummot ja me lapset. Ukki uskalsi jäädä sisälle."

"Meiltä ei koskaan juostu metsään, mutta kotitalosta peitettiin ikkunat, ettei valo näkyisi", Toini Saarelainen kertoo piiloutumisesta. Pelolta ei kuitenkaan päässyt piiloon.

Pelon ja paon lisäksi kotirintama oli työtä ja äidin voimien jakamista.

"Kotona piti osallistua. Äiti oli sairaaloihin, ja minun piti lypsää 10-vuotiaana", Toini Saarelainen kertoo. Kahdella lehmällä elätettiin vanhempien lisäksi seitsemästä lapsesta kotona olevat neljä. Muuten ruoka olikin korrilla. Myöhemmin tehopakkauksista sai kahvia, sokeria, näkkileipää ja koskenlaskijaa.

"Kun äiti pyysi läksyjen jälkeen töihin, piti totella, kun näki, että hän on tiukoilla", Erkki lisää.

Kätkeyty veli tuli takaisin

Saarelaiset ovat tänä syksynä seurakunnan järjestämässä Kätkeyty kivut -muisteluryhmässä. Siellä on jaettu monen eri iässä sodan kokeneen tarinoita. "Karneitakin juttuja. Ras-kasta on ollut kaikilla. Vaimoilla, lapsilla. Silloin, myöhemmin", Erkki Saarelainen summaa.

Muistot niistä päivistä ja sodan kokeista isistä, veljistä ja muista miehistä ovat erilaisia, mutta jokin yhdistää: "Meillä on kaikilla yhteistä surua."

"Meiltä sodassa olivat veljeni, isä taas oli käynyt jo vapaussodan", Toini Saarelainen kertoo. "Toiseksi vanhin veljeni jäi sotavangiksi. Hän oli Viipurin valloituksessa piiloutunut kaupungin alle. Sieltä sitten venäläiset löysivät ja pitivät kätyrinä. Veli vietiin Siperiaan vankileirille."

"Isä sai Kuopiosta mustareunaisen kirje-

Tapahtui joulun ihme. Veli tuli ensimmäisten joukossa takaisin, vaikka oli luultu kuolleeksi.

kuoren. Kotiin tuli tieto, että veli on kaatunut."

Toini Saarelainen muistaa surun murta-man äitinsä, jonka rukouksiin öisin heräsi. "Että Luoja varjelisi poikia, äiti pyysi. Kyllä se veljen kohta kävi äidin sydämelle." Iltarukoukseen oppi itsekin liittämään kaikki huolet ja läheiset.

Pappi Alikoski kävi kotona ja kehotti siunaamaan veljen kentälle jääneenä. Siunaustilaisuutta ei saatu järjestettyä vielä kesällä eikä syksylläkään, kunnes tapahtui joulun ihme. "Saatiinkin veli ensimmäisten joukossa takaisin, vaikka oli luultu kuolleeksi." Keskellä yötä Uralilta saakka saatu ihme oli iso asia, äidille etenkin.

"Oli veli Siilinjärven asemalta aikonut mennä katsomaan, joko on kirkonmäellä omalla nimellä kivi valmiina." Perhe otti vastaan alle 50-kiloisen, kurjaksi laihtuneen pojan. Pienelle siskolle ei liennyt kertomuksia sodasta, vain pääpiirteet.

Vaietut tarinat perintönä

Rintamalta tulleet terveiset olivat odotettuja. Kirjeiden päällä oli sensuurin leima, kotona

äidit sensuroivat kirjeet taskuihinsa. Sodasta palanneita taas koetettiin kuunnella salaa.

"Vanhemmat salasivat meiltä sota-asioita. Se kulkee perintönä eteenpäin. Ei mekään omille lapsille jatketa kokemuksiamme", Saarelaiset sanovat.

Enon vankeudesta on kerrottu ja suvun sodassa olleista miehistä, muun ovat Saarelaisten lapset oppineet kirjoista ja elokuvista. "Olisiko syytä repiä vanhoja auki", Erkki miettii. On hän kuitenkin auttanut Toinia käsittelemään tämän kätkeyttä kipua, veljen sota-vankeutta.

Oma tarina tuntuu 81-vuotiaista jo taakse eletyltä. Saarelaiset hyväksyvät sen, ettei kaikesta kätkeytystä puhuta, jos mitä muistaakin.

"On katkeruutta siitä, että kansakunnan on pitänyt kärsiä", Erkki Saarelainen myöntää. Sodalta oppi työntöön ja vastuun. Sota-aikana oltiin jakamassa kotihommissa äidin työtaakkaa, puitiin naapurin pelloilla ja pinottiin valtiolle halkoja. Sodan jälkeen Saarelainen on työllään maksanut sotakorvauksia.

"Kun monta vuotta oli sotaa, oli kaikesta pulaa. Tiukkaa varsinkin meille pienmökkiläisille", Toini Saarelainen vakuuttaa. Ei hän silti osaa olla katkera vaikka herkkänä ihmisenä kokee sodan liikutusta vuosikymmentenkin perästä.

Kouluiässä Erkki Saarelainen kävi Harjamäen sotasairaalaossa myymässä joulukortteja. "Verisiä kääreitä oli. Ihmettelin lastoitettuja kipsattuja käsiä." "Minä taas vein kummi-sedälle mansikoita sotasairaalaan. Hoitajat moittivat raaoiksi", Toini muistaa. Hyvää hyvyttäänhän hän.

Paljon isompänä Erkki Saarelainen palasi Harjamäen sairaalaan vartijaksi, Toinista tuli sairaala-apulainen.

Ihmeellisesti elämä kuljettaa.

SINI SORJONEN